I.P.S.D. Izmir il Şubesi harekete geçti:

DİRENİŞ BAŞLIYOR!

(İZMİR'den Bildiriliyor)

«İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği» nin İzmir İl Şubesi; işsizlik ve pahalılığı yaratan Amerikan Emperyalizmine ve Yerli Ortaklarına karşı «DİRENİŞ HAFTASI» tertiplemiştir. Haftanın sonunda da büyük bir Miting ve Yürüyüş yapılmasına karar verilmiştir. Direniş Haftası içinde; gezici resim sergileri tertiplenecek, filmler gösterilecek, açık ve kapalı yerlerde toplantılar yapılacak, konferanslar verdirilecektir.

Dernek İzmir İl Şubesi bu amaçla yayınladığı bildiride şöyle demektedir:

«İşsizlik ve pahalılık kasırgası, doğudan batıya bütün yurdumuzu kasıp kavurmaktadır. Yeni vergiler ve zamlar; emeği ile geçinmek zorunda olan halkımızı açlık ve sefalete mahkûm etmiştir. Yakında bütün yiyecek, giyecek ve yakacak maddelerine; ekmeğe, kömüre, gaza, tuza, kıçımızdaki beze bile zam gelecek. İşsizlik tehlikesi köylerde ve kentlerde milyonlarca vatandaşımızı tehdit etmektedir. Fabrikalardan toplu şekilde çıkartılan İşçi kardeşlerimiz, köylerde topraksız ve işsiz kalan fakir köylülerimiz, 11 milyonu aşan açık ve gizli işsizler ordusuna katılıyor. Bu işsizler ordusu günden güne çığ gibi büyümektedir ve daha da büyüyecektir, Açlık ve İşsizlik yüzünden binlerce vatandaşımız suç işlemek zorunda kalmakta ve hapishaneleri boylamaktadırlar.

Hep biliyoruz; «Hak verilmez, alınır.» Onun için birleşelim. İşsizlik ve pahalılığı yaratan ve yurdumuzu siyasi - iktisadi zulümleri altında inleten Amerikan emperyalizmine ve yerli ortakları büyük sermaye çevrelerine karşı DİRENELİM.»

İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği
İzmir İl Şubesi Başkanlığı

Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Haftalık Siyasi Gazete ● Sahibi: Hikmet Kıvılcımlı ● Sayı: 5 ● 5 Ocak 1971 Salı ● Fiyatı: 100 Kuruş

BAŞ YAZI

Pratik Devrim orijinalliğimiz: GENÇLİK

HİKMET KIVILCIMLI

1. PRATİK DEVRİM ORİJİNALLIĞIMIZ: GENÇLİK

«Her yiğitin» bir yoğurt yeyişi, her ülkenin Teorice ve Pratikçe bir DEVRİM yapısı olur. Pratik'ten başlayalım. Türkiye'nin Devrim orijinalitesinde Pratik bakımdan başlıca iki taktik gelenek ağır basıyor.

1 — Gençlik orijinalliği,

2 — Ordu orijinalliği..

Dünyanın her yerinde Gençlik te vardır, Ordu da. Ama, diyebiliriz ki, dünyanın hiçbir yerinde Sosyal Devrim olayları Türkiye'deki denli genel olarak Gençlik ve özellikle Ordu ile içli dışlı değildir.

«GENÇ TÜRKLER» ÜNÜ

Bugün yeryüzünün Asya olsun, Afrika olsun, Amerika, Avrupa olsun hangi kesiminde ileri bir harekete gözü karaca atılmış sivil asker insanlar görülürse. onlara, hiç düşünmeden herkes;

«Genç Türkler!»

diyor. Bir zaman Batı dünyasının en velveleli sosyal çalkantılar ülkesi Fransa idi. Avrupa'nın en ilk uygar dili, dolayısı ile diplomasi dili Fransızca idi. Onun için. «Genç Türkler» deyimi en çok Fransızca söylendi: «Jön Türkler» denildi. Onu bizim Türk ağzımız «Con Türk» yaptı.

«Con», «Coni» İngiliz'in «Mehmetçik»i sayılırdı... Gericiler, Genç Türkleri halk gözünde yadırgı düşürmek için, Genç Türklere «Con Türk» deyip yabancılaştırmak isterlerdi.

Her ne olursa olsun, ilericisi de, gericisi de, yerlisi de, yabancısı da, dostu da, düşmanı da, herhangi bir ülkenin atılgan, uçkun Sosyal Devrimcilerine verilecek ad olarak «Genç Türkler»den daha uygununu bulamıyor. Hangi milletten olursa olsun, uçkun bir Sosyal Devrimciler hareketi görüldü mü, o harekete katılanlara «Genç Türkler deniveriyor. Başka denmiyor.

BİZ BİZE BENZEDİK

Demek bu biz Türkiyelilerin imtiyazımız, ayrıcalığımız. Türkiye'de icat, ihtira, yaratış kıtlığından herkes çok tedirgindir. Hele Sosyal Devrim ve hareketlerde, hep başkalarını, yabancıları, hele Avrupalıları, Batılıları maymunca taklit edişimiz en büyük hastalığımızdır. Gene de Devrimcilikte kendimizin bile farkına varmadığımız bir orijinal yanımız olmuş. Dünya Devrimciliğinde Ruslar Nihilizmi tekellerine almışlar, biz Genç Türkler davranışını yaratmışız.

İlk defa bizden çıkmış: çoluk, çocuk, okul hatta medrese öğrencileri, egemen iktidara karşı kafa tutup ayaklanmaya girişmişler. Bu uğurda okullarından, işlerinden, yerlerinden, ülkelerinden koğulmuşlar, sürülmüşler, zındanlara atılmışlar. Kaçmışlar, göçmüşler. «Hüriyet» istemişler... Nedir o hüriyet? En âlâsı Paris'te, bilemedin Londra'da bulunan bir nesne. «Genç Türkler» en çok Fransa'ya, biraz da İngiltere'ye, ve başka Avrupa topraklarına konmuşlar.

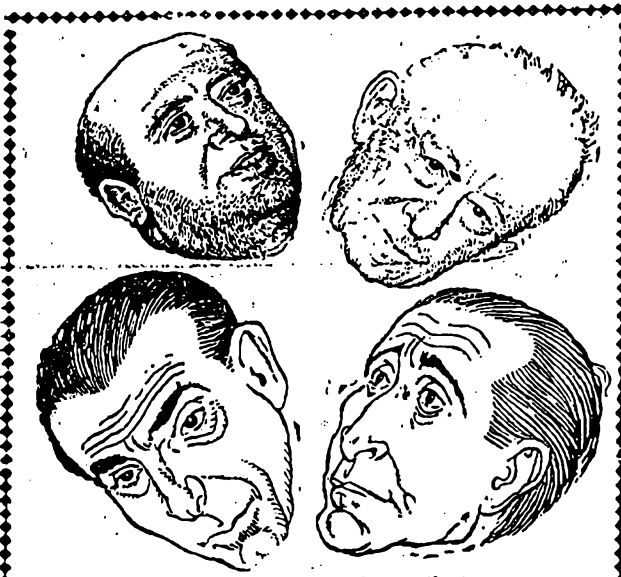
HÜRRİYET NE İDİ?

Tabii, «Hürriyet» in ne olduğunu, Batılılar biliyor değil, yaşıyorlar. Hürriyet, Ekonomide: «Bırak yapsın, bırak geçsin», Üstyapıda: «Bırak düşünsün, bırak konuşsun» idi. Batı kapitalizmi «Bırak yapsın, bırak geçsin» i kendilerine saklamışlar: Onlar türlü metahları yapacak ve Türkiye sınırlarından geçirecekler. Bizimkilere de: «Bırak düşünsün, bırak söylesin» i öğretmişler. Bilmişler ki, Genç Türkler, Batı çapıyla düşünüp söyleştikçe: Ekonomik açıdan «Yapmak» ve «Geçmek» Avrupalıların tekelinde kalacak.

(Devamı 7. sayfada)

Ekonomik ve politik kirizi önleme çabaları

Koalisyona gidişmi..

Aynı sınıfın çeşitli partileri.

Cumhurbaşkanı Sunay'ın; memleketin içinde bulunduğu sorunları görüşmek ve alınması acelecilik gerektiren tedbirleri tespit etmek amacıyla hazırladığı ileri sürülen, parti liderleriyle yapacağı temaslar başladı. Muhsin Batur'un verdiği muhtıra üzerine, «Milli Güvenlik Kurulu» toplantısında alınan kararla harekete geçen Sunay; bu temaslardan sonra bir bildiri de yayınlayacaktır.

Ekonomik ve politik krizin içinde bocalayan yurdumuzun sorunlarına; bunlara sebep olan Sınıfın Partilerinin deva bulacağına inanmak hayal olur. Ancak, ekonomik ve politik kriz karşısında çaresiz kalan iktidarın, Halkımızı bir müddet daha oyalamak amacıyla bu gibi tedbirlere başvurduğu anlaşılıyor.

Bütün bu temaslardan, toplantılardan sonra suç, her zaman olduğu gibi, (onların deyimiyle) Aşırı Sol'un, Devrimci Üniversite Gençliğinin sırtına yüklenecektir. Ama, kriz daha da yoğunlaşacak. işsizlik ve pahalılık daha da artacakmış... Kimin umurunda!..

Af gereklidir

Günden güne ağırlaşan iktisadi hayat şartları, bir çok vatandaşımızı istemeyerek kanunlar önünde suçlu duruma düşürmektedir. Bütün Türkiye'deki cezaevleri bu yüzden tıka basa dolmuştur.

Milyarlarca liralık vergi ve döviz kaçıran büyük zenginler serbestçe dışarda dolaşırken, iktisadi şartların

(Devamı 5. sayfada)

FİLİSTİN:

Kaynıyan petrol kazanı

Dünya her zamankinden çok ve aşırıca «Bir Tek Dünya» dır. En belirsiz noktasında bir sivilce, Dünyanın büyük hastalığına bağlıdır... «Filistin» meselesi o sivilcelerden kançıbanı olanı, Yakındoğu'yu yangına verenidir.

YAKINDOĞU - TÜRKİYE

Türkiye Yakındoğu'dan bir parçadır. Aslına bakılırsa Yakındoğu demek: Türkiye demektir. Dünkü Türkiye (Osmanlı İmparatorluğu) bugünkü Yakındoğu dedikleri şeydir. Bugünkü Yakındoğu. dünkü Türkiye Tespihinin ipini koparmış tâneleridir. Tarihçe durum budur.

YAKINDOĞU - PETROL

Ekonomice Yakındoğu: Petrol demektir. İran'dan Cezayir'e, Fas'a dek uzanan dünkü Türkiye toprakları altında, kim derdi ki, yeryüzünün damarlarında dolaşacak eşsiz kan: Petrol yatıyormuş... Düne dek Türkiye, Batı - Kapitalizmin Uzak Ana Sömürgeler yolu üzerinde bir köprü - engeldi. Emperyalizm. Türkiye'yi, muazzam Arap dünyasından koparıp, şimdiki Cumhuriyet biçiminde yol kıyısına iteleyip dondurdu... Bir de bakıldı ki, Türkiye'nin atıldığı yerler Petrol hazine sidir.

Emperyalizm bir yerde hazine gördü mü, onu aşırıp metropoluna taşıyamazsa. «Böl ve Güt» prensibi ile hazinenin yerini yangın yerine çevirir. Emperyalizm Uzak-

(Devamı sayfa 5'de)

İnsanlar ölürse Emperyalizm yaşar

Amerika Birleşik Devletleri 1970 yılında 1 milyar 450 milyon dolarlık (22 milyar Türk Lirası) silâh ve savaş malzemesi satmıştır.

1971'de daha da artacağı sanılan satışlarda Fransa, Amerika'dan sonra dünyada en çok silâh satan ülke dir.

Halklar birbirlerini varsın öldürsünler; yeter ki Amerikan Emperyalizmi kâr etsin. Onların anlayışları budur. Fakat Emperyalizmin sattığı bu silâhlar, yakın bir gelecekte kendilerine karşı çevrilecektir.

Faşist usulü yeni tedbirler

İçişleri Bakanı Haldûn Menteşeoğlu; önümüzdeki günlerde Parlamentoya sevk edilmesi düşünülen kanun tasarılarından bazılarını açıklamıştır. Buna göre önümüzdeki günlerde Parlamentoya gelmesi beklenen tasarılar şunlardır: Toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununda yapılacak değişiklikler, cemiyetler kanununda yapılacak değişiklikler, Türk ceza kanununda yapılacak değişiklikler.

Bütün bu tedbirlerin amacı; ekonomik ve politik krizi yaratan Amerikan Emperyalizmine ve yerli ortaklarına karşı halkımızda günden güne artmaya başlayan hoşnutsuzluğu önleyebilmektir. İşçi sınıfımızı, köylümüzü ve tüm emekçi halkımızı bilinçlendirmek, örgütlemek ve haklarını alabilmek için direnişe çağıran Devrimci çevreleri ve Devrimci Üniversite Gençliğini şindirmek suretiyle bu amaçlarına erişmek isteyenler hüsrana uğrayacaklardır.

Ve Millet cinayetlerin hesabını soracaktır!.

Kaçıncı çocuğumuzun baharı kurşunla söndürüldü? Her gün yomsuz rakam artıyor. Bir hafta önce 13'tü. dün 16 oldu. Bugün 17 Devrim Şehidi!

KATİL ARANIYOR!..

Menderes bir genci öldürtmüştü. Bir ay sonra sille. tokat, tekme; bütün DP sbirleri (haydutları) tükürüğe boğularak Yassıada'ya dolduruldu. Bir yıl geçmedi: Menderes, elleri ardına kelepçeli, İmralı adasına dönülmez yolculuğuna boğazında ipiyle çıktı.

İnsan olarak ona bile acımıştık. Böyleyiz biz Türk milleti. Yüreğimiz yufkadır. Ama şu satırlar yazılırken. 17.'nci şehidi veren Devrimci Türkiye gençliğine ölüm yağdıranlardan bir tanesi bile yakalanmıyor. Bütün «Hür Basın» sözbirliği etmiş: Trajedinin sebebi «Aşırı uçlar» imiş?!

Faşist Finans - Kapital ajam resmen «Parti» kurmus. Milyonerlerin çiftliğinde savaş üniforması giydirip maaş verdiği birkaç on aç, çıplak şartlanmış gence resmen kamp tâlimi yaptırıyor. Harıl harıl av tüfekleriyle insan avcılığı öğretiyor.. Tahtaya nişan alırca devrimci gençlere ateş ettiriyor. Ara, öğrenci yurtlarını. İki ekmek

(Devamı sayfa 8'de)

DÜNYADA NELER OLUYOR

● Fransa'da toplam ithalât 9,24 milyar franga, ihracat 9,04 milyar franga yükselmiştir. Frank bölgesi dışındaki ithalât 8,48 milyar frank, ihracat 8,06 milyar franktır. Bir yıllık ortalamaya göre toplam ihracat, ithalâtı dengelemektedir. Frank bölgesi dışındaki ülkelerle yapılan ticarette, ithalât bir ay öncesine göre yüzde 4, ihracat ise yüzde 11,6 oranında artmıştır. 8 Ağustos 1969'da yapılan devâlüasyon nedeniyle frangın değeri düşmüştü. Ihracattaki yüzde 11,6 oranındaki artış, devâlüasyonun meydana getirdiği zararı kapatmamaktadır.

● Brezilya Merkez Bankası, Kruzeiro'yu Amerikan dolarına oranla ayarlamıştır. Bu orana göre; alış değeri 4,92, satış değeri 4,95 olmuştur. Devâlüasyondan önce Kruzeiro'nun alış değeri 4,83, satış değeri 4,86 idi. Bu durum Brezilya'yı iktisadi ve siyasi bir buhrana götürmektedir... Doların hâkim olduğu ülkelerin çoğunda, hayat pahalılığının hızlı artışı nedeniyle, ücretlerdeki artışın hiç bir değeri kalmamaktadır. Almanya, Fransa, Italya gibi ülkelerde fiyat artışları, ücret artışlarına göre yüzde 18-20 oranında artmaktadır. Geberen Kapitalizm - Emperyalizm iktisadi ve siyasi kriz sancıları çekmeye başlamıştır.

● Cezayir'de dokuma mamûlleri üretimi gittikçe artmaktadır. Dokuma maddeleri, Arap ülkelerine ve Afrika'da bağımsızlıklarını yeni kazanmış ülkelere gönderilmektedir. Bulgar uzmanları tarafından kurulan dokuma fabrikalarının üretiminin yüzde 15 oranında artacağı söylenmektedir.

● İspanya Diktatörü General Franco, içten ve dıştan gelen baskılarla, 6 BASK milliyetçisinin ölüm cezasını 30 yılı hapse çevirmiştir. Hükümler «Ya ihtilâl, ya ölüm» sözlerini tekrarlamışlardır. BASK yeraltı örgütü ETA, idam cezası olursa intikam alınacağını söylemiştir.

YURTDA NELER OLUYOR

● Devlet Demir Yolları her yıl olduğu gibi bu yıl da zarar etmiştir. 1970 yılındaki zarar 428 milyon 100 bin liradır. 1971 yılında bu zararın, 910 milyon 500 bin liraya çıkacağı tahmin edilmektedir. Son tahminlere göre; Türkiye Kömür İşletmeleri 146 milyon 400 bin lira, Denizcilik Bankası 61 milyon 100 bin lira, Süt Endüstrisi Kurumu 5 milyon lira, Azot Sanayii 144 milyon 700 bin lira zarar edecektir. Buna karşılık, 1971 yılında Etibank 443 milyon 600 bin lira, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri 538 milyon 800 bin lira, Türkiye Elektrik Kurumu 400 milyon 700 bin lira kâr edecektir.

● İstanbul Sular İdaresi, şehre verilen su miktarının yüzde 13,9 oranında arttırıldığını söylemektedir. Bu artış, şehrin su ihtiyacının ancak yüzde 55'ini karşılayabilmektedir. 292 bin metreküp suyun, 242 bin metreküpü şehrin Avrupa yakasına, 50 bin metreküpü Anadolu yakasına verilmiştir. İstanbul Belediye Meclisine sunulan İdari Bütçe Raporunda, fert başına 250 litre su verilmesi öngörülmekteydi. Fakat, 132 litre su zar zor verilebilmektedir. Şehir nüfusunun ortalama 120 bin civarında arttığı, resmi ve özel inşaatlarının çoğaldığı gecekondu bölgelerinin her geçen gün daha da genişlediği düşünülürse; fert başına verilebilen 132 litre suyun, çok aşağılara düşeceği muhakkaktır. İstanbullular 1971 yılını «Susuz Yıl» olarak yaşayacaklardır.

● Her çeşit mobilya, koltuk, korniş, gömme dolap, sabit vitrin, sabit raf, lambri, yatak, şilte, halı, mozaik, buhar muslukları, manometre muslukları, kazan seviye muslukları, su saatleri, manometre, hidrometre, termometre, valfler, ventiller gibi halkımızın ihtiyaç maddeleri dışındaki mamüller işletme vergisi kapsamına alınmamıştır. Ayrıca; bristamin, losyon, caladryl losyon, saltazinç losyon, kenacorta losyon, jadith pudra, tinaderm pudra, elo pudra gibi zenginlerin kullandıkları lüks eşyalar da işletme vergisinin kapsamından çıkartılmıştır.

● Devlet Plânlama Teşkilâtı ile ilgili bir rapora göre; işsiz 40 kişiden 18'i işçi olarak yurd dışına gitmekte, 22 kişisi de işsizler ordusuna katılmaktadır. 1971 yılında, 15 milyon 436 bin olarak tespit edilen işgücü arzının; 11 milyon 163 bini kır kesiminde, 4 milyon 273 bini şehir kesiminde olacaktır. Bu işgücü arzına, 5-6 milyon talep olduğuna göre; geriye kalan 9-10 milyonluk vatandaş kütlesi gizli, açık işsizler ordusuna katılmaktadır.

Tarihsel Maddecilik Yayınları

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
BİLİMSEL SOSYALİZMİN DOĞUŞU
Marx — Engels Çağı 8 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
OPORTUNİZM NEDİR?
7,5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
HALK SAVAŞININ PLÂNLARI
7,5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
DEVRİM ZORLAMASI
DEMOKRATİK ZORTLAMA
7,5 T.L.

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
ANARŞİ YOK, BÜYÜK DERLENİŞ
100 Kuruş

Doktor Hikmet Kıvılcımlı
UYARMAK İÇİN UYANMALI
UYANMAK İÇİN UYARMALI
5 T.L.

MARKS ve ENGELS (Hayatları) 4 T.L.

İsteme Adresi: Sosyalist Gazetesi, Çatalçeşme Sokak No: 17/1, Cağaloğlu — İSTANBUL

-GENEL GREV-

Nedir-Tarihi ve işçi Sınıfı Mücadelesi

Bundan önce çıkan «Genel Grev» adlı yazılar, bir arkadaşın genellikle grevler üzerine araştırmasıdır. Genel Grev, o yazıda da kısmen söylendiği gibi: Sendikalizm adlı akımın parolasıdır. Her iki sözcük te, göründükleri ve ilk bakışta sanılabilecekleri gibi, sırf sözlüklerdeki sözcüklerin mâsum anlamlarını taşımazlar. İşçi Sınıfının genel hareketinin normal eğilimi içine dışarıdan sokulmuş sapkınlıklardır.. İlk bakışta insanı aldatabilirler.

«Sendikalizm», sözcük olarak, 1890 yılı Fransızca Sosyalist gazetesinde, Fransız işçi ve sosyalist liderlerinden Jules Guesde'in kaleminden çıktı. Bu ilk kullanımı ile Sendikacılık anlamına geliyordu. Ne var ki, Fransa: Derebeyi artığı Küçükburjuva ülkesi idi. Bu geçmiş toplum kalıntıları, her yeni olaya kendi gerilik ve sapıklıklarını bulaştırmasalar olmazdı.

Modern İşçi Sınıfı Sosyalizm mi dedi? Antika sınıfları sosyalizm sıkıyordu. Onlar öyle açık, duru bir sosyal ülkü ve düzene gelemezlerdi... O saat bilimcil Proletarya Sosyalizmine karşı, Antika mistik perdeler ve taşkınlıklarla süslü: Anarşizm eğilimlerini önerdiler. Onlar, böylece, sözüm ona Sosyalizm'den de baskın çıkacaklardı.

Modern İşçi Sınıfı ekonomi savaşını Sendikacılık ile mi yürütüyor? Antika sınıflar, hemen daha ön görünüşlü atılışlarla sendikacılığı allahlaştırdılar. Sosyalizm de ne imiş? İşçi sınıfının devrimci-

— 4 —

SOSYALİST'in görüşü:

liğine başka bütün öteki sosyal sınıf, tabaka ve zümrelerin hoşnutsuz devrimcilerini de katmak ve toplum ölçüsünde milletin bütününü kaplayan bir kurtuluş hareketi yaratmaktır.

Antika sınıf artıkları, biraz da kapitalist sınıfının kışkırtması ile, Sosyalizmi doğrudan doğruya Sendikalar eliyle kurduracaklardır. Lânet olsun şu siyasi Partilere Yaşasın Sendikalizm!.

İşçi Sınıfı, sen: Sosyalizm mi dedin? Ben, Küçükburjuva: öyle bir Anarşizm yaparım ki, feleğin şaşsın. İşçi Sınıfı, sen: Siyasi Parti mi dedin? Ben, Küçükburjuva: bir Sendikalizm tuttururum ki, senin Partin o yığın örgütleri yanında halt etmiş. İşçi Sınıfı, sen: Grev mi dedin? Dur ben Küçükburjuva: sana bir Genel Grev icat edeyim ki, yer yerinden oynasın.. ve ilh., ve ilh...

Lenin 1899 yılında sürgünde bulunduğu sıralarda; yazdığı bir makalesinde grevler hakkında şöyle diyordu:

«Bazıları birleşmiş bir işçi sınıfında ve küçük grevlerde bile ne denli bir güç bulunduğunu görünce, işçi sınıfının kapitalistlerden ve hükümetten istediği her şeyi elde etmesi için, işçilerin bütün ülke çapında sırf bir genel grev yapmalarının yeteceğini sanırlar. Bu fikir, işçi sınıfı hareketinin ilk aşamalarında, işçiler bâlâ tecrübesiz ken, başka ülkelerin işçileri tarafından da dile getirilmişti. Bu, yanlış bir fikirdir... Grevler, işçi sınıfının kurtuluş uğrunda mücadele yollarından biridir. Fakat tek yolu değildir, İşçiler dikkatlerini diğer mücadele yollarına çevirmezlerse, işçi sınıfının gelişmesini ve başarılarını yavaşlatacaklardır.»

Aynı yazısında Lenin; grev konusundaki düşüncesini şöyle tamamlıyor:

«Üstelik, işçi sendikalarının açık bir şekilde kurulmuş olduğu ve emirlerinde muazzam paralar bulunduğu ülkelerde bile işçi sınıfı gene de mücadele yolu olarak grevle yetinemez. Sanayinin durumunda (bugün Rusya'da yaklaşmakta olan buhran gibi) bir bozukluk olursa, fabrika sahipleri grevleri kasten körükleyeceklerdir. Çünkü işin bir süre durması ve işçi fonlarının tüketilmesi yararlarına olacaktır. Bu yüzden işçiler, hangi şartlar altında olursa olsun, sadece grev eylemleriyle ve grev dernekleriyle yetinemezler. İkincisi, grevler ancak işçilerin yeterince sınıf bilincine sahip oldukları, grev yapmak için el verişli zamanı seçebildikleri, isteklerini nasıl öne sürecek-

(Devamı 5. sayfada)

«Grev; işçilerin, bütün halkın, bütün çalışanların hükümet görevlerinin ve sermayenin boyunduruğundan kurtuluşu için düşmanlarıyla savaşmayı öğrendikleri bir okuldur.» LENİN

Türkiyede Sosyalizm'in Tarihi

BEBEL'in görevi

(Geçen sayıdan devamı)

A. CERRAHOĞLU

Şvayçer bu ikisini Alman Birlik Heyeti huzurunda iddialarını ispata çağırdı; bu iş için Birlik Heyetini 1869 paskalya haftasında, Bormen Elberfeld şehrinde toplantıya çağırdı.

Bu şehir, Şvayçer'in mutlak nüfuz ile hükmünü yürüttüğü bir yer olmakla beraber, Bebel ile Libneht, büyük bir cesaretle, dâveti kabul ettiler. Toplananların düşmanca husumetlerine rağmen, ikisi de ayrı ayrı saatlerce söylediler ve ithamlarını tekrarladılar

Onlar bitirdikleri vakit, hemen bunların iddialarının asılsızlığını ilân ederek tecziyl etmek üzere oy verilmesi teklif olundu. Onların işçi arasına nifak sokarak kapitalistlerin işlerine yaramakla suçlandırıyorlardı.

Kızgınlık son dereceye varmıştı. İstenilen oy büyük bir çoğunlukla verildi. Yedi üye, kongreyi ve Partiyi terkederek, Bebel ve Libneht'e yani Sakson-ya Sosyalistlerine katıldılar; ve onlar da ayni yılın ağustosunda, Ayzenah'ta, bir rakip kongre akd ettiler; ve orada, Sosyal Demokratik İşçi Partisi adındaki partiyi teşkil ettiler ki, bu partinin programı Ayzenah Programı adile meşhurdur.

★

Yeni partinin Berlin'de elli, Breslav'da otuz taraftarı vardı. Çok geçmeden zafer kazanacak parti bu parti idi; ve Bebel ile Libneht ise, Alman sosyalistlerinin rakipsiz Reisi olarak hükümlerini yürütecekler di.

Bunlar özellikle Karl Marks'ın fikirlerini ve mesleğini, halis kollektivizmi, -pek usta Şvayçer'in yol gösterdiği, Lasal talebelerine mahsus idare-i maslahat ve işleri zamanın akışına göre tesviye mesleğine karşı- kesin ihtilâl fikrini terviç ediyorlar ve gösteriyorlardı.

Reformcu sosyalizm ile bu serkeş sosyalizm arasındaki müthiş cidal, Bebel ile dostu Libneht'in bu muzafferiyeti ile pek geçici olarak sona ermişti. Almanya'da olsun, Fransa'da, İngiltere'de, hatta İtalya'da olsun bir çok defa yeniden alevlendi; ve Lasal ile Şvayçer'e birçok halefler daha yetişti.

Bebel'in kendilerine şiddetle hücum ettiği bu halefların en ünlüleri Bernştayn, Volmar ve Jores'dir ki, bunları Amsterdam Kongresi'nde tamamile mağlûp etmişti.

Bebel, az kuvvetli, hafif manzaralı, sıhhati fakir bir adamdı.

Böyle olmakla beraber, kendini idare ve muhafaza edeceğine, çok çalışır ve çalışmaktan harap olurdu

Evvelâ gençlikte haddeci, yani tornacı olduğu için, daha sonra da hayli vakit, bu sanata devam etmişti, gündüzleri dükkânında çalışır; ve geceleri ise sosyalist propagandasile uğraşırdı.

Bu kadar meşguliyet, ona tetebbü için vakit ve hal bırakmıyordu. Halbuki, bu kadar önemli bir işe hayatını vermiş olan Bebel, başlangıçta âdeta bir cahildi. Fakat, Alman - Fransız Savaşında, Alsas Loren'i ilhak eden Hükümete karşı protesto ettiğinden hapse mahkûm olmuştu. İşte, mahpus iken, Marks'ın, Engels'in, Lasal'in, Alber Lange'nın ve ekonomist Düring'in eserlerini uzun uzun inceliyerek bilgi edinmişti.

★

Bebel, daima, bir Reis olmadığını söyler, ve sosyal demokrasinin bir Reise mâlik olamıyacağını iddia ederdi. Böyle olmakla beraber, bütün sosyalist heyetlere büyük bir tahakkümle Başkanlık ederdi

Bebel'in sevimli ve güzel huylu bir Başkan olup olmadığına gelince, bu hususta ihtilâf vardır.

Fakat, kalbinin iyi olduğuna dair bir fıkra naklolunuyor:

1903 yılında, Dresd'de bir millî kongre akdolunmuş ve bu kongrede, Bebel, reformist sosyalistlere müthiş bir hücumda bulunmuş; özellikle birisine fena halde tecavüz etmişti.

Bir vakit sonra, şüphesiz bu tecavüzüne pişman olarak, ve kendini af ettirmek istiyerek, bu adamı, yanında karısile ve büyük bir çiçek demetile, ziyaret etmişti.

Bu sert ve haşin Başkanın görünürdeki vahşetinin altında nazik, tatlı bir kalbin çarptığını bundan iyi hangi olay ispat edebilir?

İŞÇİ SINIFIMIZ

Bir İşçinin Feryadı

İşsizlik ve pahalılıktan şikâyeti olan bir işçinin anlattıklarını kendi ağzından aynen aktarıyoruz:

Mehmet oğlu 1947 doğuml uMustafa İskender'im... Bundan tam altı sene önce işimiz çok iyi gidiyordu Nasıl olduysa işimiz bozuldu ve şehrimiz olan Samsun'dan, İstanbul'a gelmek, çalışmak, para kazanmak için birkaç tarla sattım geldim. Geldim ama tam iki senedir boştayım. Hangi müesseseye gittimse, nereye iş sordumsa «iş yok» dediler. En sonunda bir fabrika tarif ettiler. Doğru oraya gittim. Ama pişman oldum gittiğime. Oranın bir şefi mi ne varmış. Onu buldum, «iş var mı», «çalışmak istiyorum» dedim. «Var, fakat seninle konuşmak isterim» dedi. Nereli olduğumu sordu. «Samsun'luyum» deyince, kendisinin de Samsun'lu olduğunu söyledi. Elimden tutacak bir hemşehri bulduğum için sevinmiştim.

«Bak Mustafa, seni bu fabrikaya sokacağım. Fakat bir şartım var» dedi. Bir kâğıt yazdı. Her ay 800 lira alacağımı söyleyerek, yazdığı kâğıdı bana imza ettirdi. Alacağım bu paranın her ay 50 lirasını kendisi alacaktı. Kabul ettim. Benden ilk aylık için 50 lirayı peşin olarak aldı. Üç ay çalıştım. Her ay benden 50 lira rüşvet kesiliyordu. Üç ay sonra aldığım para çalışkanlığım nedeni ile 900 liraya çıkarıldı. Bu sefer şef, «yüz lira keseceğini» söyledi. Ben de patrona çıkıp durumu anlattım. Bana, «çık dışarı, sahtekâr, namussuz herif» diyerek kovdu.

Tam manâsıyla işsiz kalınca tombala çektirmeye başladım. Bir müddet çalıştım. Bir gün polis beni yakaladı, tombalayı ve kazandığım 175 liramı aldı. Bunun üzerine eczaneye gittim. Optolidon hapı alarak hepsini yuttum. Gözlerimi açınca, hastanede olduğumu anladım.

Işsizlik beni bu durumlara düşürdüğü için, bu düzenin bozuk olduğunu iyice anladım. Ben okuyup, yazmasını bilmem. Bunu bir sosyalist arkadaşa yazdırdım. Sağolsun ilgilendi.

Yaşasın Sosyalist Türkiye ve sosyalist arkadaşlarımız.

Mustafa İskender
Samsun'lu

Kendisini, fakir işçi Gaziantepli Ahmet Dumrul diye tanıtan arkadaşın gönderdiği şiiri yayınlıyoruz.

Diğer okuyucularımızın yolladığı şiir ve yazıları da sırası geldikçe yayınlayacağız

—SOSYALİST—

Işçinin Şiiri

Haklı haksızla çıkmıyor başa
Dediğin KANUN bu mudur?
Fakirin emeği gidiyor boşa
Dediğin KANUN bu mudur?
Vatanımda bin bir ajan dolaşır
Zengin istediğine ulaşır
Zalim, fakir mazluma bulaşır
Dediğin KANUN bu mudur?
Bütün kahrı fakir çeker
Fakir daima boynunu büker
Köyün merasını muhtar eker
Dediğin KANUN bu mudur?
Patronlar işçiye söver,
Hep fakirin hakkını yer
Kanun hep haksızı sayar
Dediğin KANUN bu mudur?
Zenginler her şeyi yapar
Fakirler ALLAH'a tapar
Kanun zengine olur siper
Dediğin KANUN bu mudur?
Mahkemede rüşvet ister
Kanun, yağlı köpek besler
Fakirlere gelince tersler
Dediğin KANUN bu mudur?
Zayıfı çiğneyip geçer
Zenginlerle viski, şampanya içer
Parana göre değer biçer
Dediğin KANUN bu mudur?
Seslenirim DEMİREL'e
Fakir yanar bile bile
İşçi, Köylü olmuş köle
Yaptığın KANUN bu mudur?

AHMET DUMRUL
Gaziantep

TARİHİMİZDE İŞÇİ HAREKETLERİ

Zonguldak Maden grevi

ÇİZEN: TAN ORAL

Eylül 1908'de Zonguldak havzasındaki grevler genel bir hal alıyor. Limanlarda işler durur, vapurlar kömür alamaz. Bunun karşısında Ereğli Fransız Şirketi ve öteki şirketler Bâbıaliye başvururlar.

Fransız şirketi elçiliği de sermayelerinin tehlikede olduğunu haber vermiştir.

Ocaklarda işleri bırakan işçilerle polis arasında çatışmalar olur. Bir çok işçi ocaklardan maden taşıyan lokomatifleri tahrip etmişlerdir.

Büyüyen grevi bastırmak için Nevşehir'den Zonguldak'a asker gönderilir ve grev bastırılır.

Fakat İşçi Sınıfımız biraz daha tecrübe kazanmış, biraz daha bilinçlenmiştir.

Türk - İş'in son oyunu

Türk - İş; Genel Merkezine bomba atıldığı gerekçesiyle, 31 Aralık 1970 günü saat 9 - 11 arası genel iş bırakma «Genel Grev» kararı aldı. Grev, basının ve Türk - İş Genel Merkezinin açıkladığına göre, Konfederasyona bağlı bütün işyerlerinde başarı ile uygulanmış. Hattâ Devrimci ve Bağımsız sendikalara bağlı işyerlerinden de destekleyenler olmuş.

Hatta yetkililerin göğüsleri kabararak belirttiklerine göre, (!) hareketin başladığını, fabrika müdürleri (ki Finans - Kapitalin uşaklarıdır), Denizcilik Bankası ve Devlet Demiryolları işyerleri düdüklerini öttürerek İşçi sınıfına duyurmuşlar. Yine Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç'un açıkladığına göre; hareket, Türkiye işçisinin gücünü göstermiş... Kime karşı? Bomba atanlara - Yani Solculara... Kiminle? Başta düdükleriyle işçileri harekete girmeğe teşvik eden Finans - Kapital ve Finans - Kapitalin emrindeki basınla...

Oynanan komedinin, sahneye konuşu ve amaçları açıkça anlaşılmaktadır. Ama biz, gene de kısaca özetleyelim:

Önce Zonguldak, Singer, Demir Döküm, Sungurlar, Derby, Gıslaved ve 16 Haziran olaylarını hatırlayalım. Görülüyor ki işçi sınıfımız gitgide sarı sendika - Finans Kapital zulmüne karşı yoğun bir savaşın içindedir. Profesyonel işçi, vatan satıcılarının eski oyunları artık sökmüyor. İşyerlerinde Finans - Kapital kazığı konfederasyonlar dışında (TÜRK - İŞ V.S.) bağımsız ve devrimci sendikalara doğru bir eğilim görülüyor. Fabrikalarda sınıfının bilincine varmış, uyanık işçiler etken oluyor. Yerel polis - patron zılgıdı bu gidişi bir türlü önliyemiyor... 16 Haziran sonrası uyanık, gerçekten lider durumundaki işçilerin yüzlercesinin fabrikalardan atılıp, açlığa mahkûm edilmelerine rağmen (Atılan işçiye bonservis verilmiyor) böyle olmaktadır.

Ekonomik kriz, başta İşçi Sınıfımız olmak üzere halkımızın bütün tabakalarını yoksulluğa itiyor. İşsizlik ve pahalılığın sonucu şehirlerde ve köylerde sınıf mücadelesi gittikçe kızışmaktadır.

O halde, Amerika - İsrail - Almanya gibi uluslararası Finans - Kapital'in kalelerinde özel olarak eğitilmiş sendikacıların (Profesyonel İşçi Satıcıları) yeni bir oyun tezgâhlamalılar. Yapılacak iş basit: Bir gece yarısından sonra, İşçi Satış Merkezine bir bomba attırırsın, basına bol demeç verip, bildiriler basarsın. Dersin ki «Solcular, Türkiye İşçi hareketinin merkezini bombaladı». Olayın faillerinin arandığını da ilân ettirirsin. Bulunup bulunmaması pek o kadar önemli değil. Nasıl olsa yutturursun.

Finans - Kapital ve onun Türkiye İşçi Sınıfının başına belâ ettiği Türk - İş'çi sendikacılar ve açık kapalı destekleyicileri, attıkları tasla çok sayıda kuş vurmak amacındadırlar:

Devrimci işçi ve öğrencilerle Türkiye İşçi Sınıfını karşı karşıya getirmek istiyorlar. Türk-İş. kaybettiği prestijini yeniden kazanabilmek için gövde gösterisine giriyor.

Anlıyoruz ki, Finans - Kapital, dikkatleri sınıf mücadelesinin dışına çekmek için komik provakasyonlardan medet umar olmuştur... Ve provakasyonlarını devam ettireceğe benzer.

Bilinçli İşçi

Işçi Arkadaşın Mektubu

Türkiye'mizin yükselmesi ve kurtuluşu işçi sınıfımızın Devlet Yönetiminde kesin söz ve yetki sahibi olmasıyla mümkündür.

İşçiler, halkımızın en önemli bir parçasıdır. Halk yığınımızın içine işçiler gibi: Köylüler, Aydınlar ve Esnaflar da girer. Biz bu geniş halk yığınlarından hiç birisini ötekisinden ayırd edemeyiz.

Çünkü; böyle bir ayrılık, yalnız memleket düşmanlarına karşı bir gedik açmakla kalmaz; bilhassa ikinci kurtuluş mücadelesine şiddetle muhtaç bulunan yurdumuzda, gönüllü el birliği yapmaları şart olan halk yığınlarının teşebbüs ve emeklerini de dağıtmak ve israf etmek olur. Aydınlar, esnaf, köylü, işçi vatandaşlar, hep birden Birinci Kurtuluş Mücadele ve ruhunu diriltebilirler ve yaşatabilirlerse; yurdumuzun en kısa yoldan kurtuluşu mümkündür. Onun için Türkiye'mizin işçi sınıfı ile yükselebileceğini düşünürken, bu sınıfın beyni yerindeki aydınları, gövdesi yerindeki çalışkan köylüleri ve esnafı aynı vücuttan sayarız.

Ancak: Öncü dâva, işçi dâvasıdır. Sosyal harekette başı çeken işçi olmalıdır diyoruz. Çünkü, Avrupa'da ve Amerika'da dahi sanayiin bugünkü kudrete ermesi bilhassa işçilerin siyaset sahnesine çıkmalarıyla olmuştur.

Bunun bilimsel hakikat bakımından sebebi şu: Modern toplumun ana çarkları sermaye münasebetleriyle döner, bu münasebetleri bilhassa ve doğrudan doğruya temsil eden iki kutup: İşverenlerle, işçilerdir.

Bizde işverenlerin ne kadar «kökü dışarda» olduğu ve vatanı, milleti nasıl kolayca geriliğe ve yabancı sermaye hâkimiyetine av etmeye kapı açtıkları siyasi ve sosyal tarihimizde açıkça bilinir.

İşverenler memleketi gereği gibi güdemeyince, yurdumuzun kurtuluşu tesadüfe, talihe bırakılamaz. Millet öncülüğü ister istemez işçilere düşer.

Aydınlar, köylüler, esnaflar ve tekmil halk tabakaları ise gerek tarihî ve sosyal durumları ve gerek menfaatleri bakımından ya işverenlerin, yahut işçilerin geçtikleri yoldan yürürler.

Türkiye işçi sınıfının yurdumuzun yabancı sermaye tahakkümünden kurtuluşu ve Türkiye'mizin her zamankinden daha çabuk, daha sağlam, daha âhenkli yükselmesinde ve milletimizi gerek fen, medeniyet, gerekse kültür alanında hiç bir milletten aşağı bırakmayacağına inanıyoruz. Bir işçi olduğum için de kıvanç duyuyorum.

İnşaat İşçisi
HASAN AKTURA

Tarihte Büyük Devrimciler :

THOMAS MÜNZER

15 - 16. yüzyıllarda, Almanya en zengin ülkelerden biriydi. Daha 13. yüzyılda Nurnberg, Augsborg ve Ulm tacirleri, Hanse teşkilâtında toplanmışlardı. Bunlar Kuzey Denizi'nin bütün ticaretine hâkim durumdaydılar.

Ferdinand'ın torunu Charles I. evlenmeler ve politik anlaşmalar dolayısıyla hem İspanya Kralı, hem de Charles - Quint adı altında Almanya İmparatoru olmuştu. Böylece 1516 - 1556 yılları arasında İspanya ile Almanya arasında sıkı bir bağ kurulmuş oldu. Charles Quint, Hanse teşkilâtındaki tefeci - bezirgânların mali kontrolü altındaydı. Büyük toprak sahipleri, tefeci - bezirgânlar, ve din adamlarının baskısı gittikçe artmıştı. Köylüler, küçük zanaatkârlar, yoksullaşmış asiller, işini kaybetmiş askerler hayat pahalılığı ve ağır vergiler yüzünden tedirgin bir durumdaydılar. Köylüler; tohumun «Büyük aşar» ı, hayvanların «Küçük aşar»ı ve «Üçüncü demet» etin aşarı gibi vergiler altında inliyorlardı.

Bu durum karşısında mal ve mülkün ortaklaşa olmasını istiyenler çıktı. Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde; 1525 yıllarında ve bu fikirler etrafında doğan, gelişen harekete Anabaptist hareket denildi.

Alman Anabaptist hareketinin lideri Thomas Münzer; daima zenginlerin, senyörlerin ve ılımlı reformcuların karşısına çıkarak, ezilen yığınların yanında yer almıştır. Stolberg'de doğmuş, Leipzig'de ve Francfurt'da teoloji okumuştu. Luther'in reformcu, teslimiyetçi tutumundan ve Frack'ın mistik, pasif davranışlarından sıyrılan Thomas Münzer, ateşli bir aksiyon adamıydı. Almanya'nın güney batısında «İncilin Düşmanları» adı altında bir teşkilât kurmuştu. İşçi ve köylü yığınlarına; «Yakında dünya değişecek ve iktidar halka geçecektir.» diye haykırıyordu.

1525 yılının Mart ayında ayaklanma başladı. Ayaklananlar; kilisenin demokratik olarak yönetilmesi, İncil'e dayanmayan bütün vergilerin kaldırılması, toprak köleliğinin lâğvedilmesi, haksız yere alınan toprakların geri verilmesi, sular ve ormanların köy topluluklarının hizmetinde olması, tarafsız mahkemeler kurulması gibi isteklerini 12 maddede açıkladılar.

Başlangıçta büyük başarı elde edildi. Fakat asiller, köylüleri müzakerelerle oyalayıp asker topladılar... Köylüler; teşkilâtsız olmaları, birlikte ve tek bir yönetimden idare edilmemeleri yüzünden 130.000 ölü vererek yenildiler. Hâkim sınıflar, Anabaptist hareketini tamamen durdurmak için her türlü çareye baş vurdu. Liderler idam edildi. İkinci bir ayaklanmayı da bastıran zenginler, Anabaptist hareketini tamamen ortadan kaldırdılar.

Emperyalizmin kuklası Faşist FRANKO sallanıyor

(Geçen sayıdan devam)

Bir süredir, milliyetçilikten sınıfsal savaş boyutlarına ulaşan ETA'nın Marksist-Leninist kanadının Basklılara da kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi hakkını savunmasına «ayrımcılık» (separatisme) diyen Faşist Franco iktidarının iç ve dış finans - kapitalin arzusuna uygun bu tutumu «ayrımcılık» tır.

Bask ve Katalonya ülkeleri İspanya ekonomik bütünlüğünde baş sırayı işgal etmektedirler. Geniş sanayi kesiminin uzandığı ve genç İspanya bütününde işçi sınıfının nicel ve nitel olarak en güçlü olduğu bu iki ülkede bulunan 6 banka, İspanya ekonomik bütünlüğünde toplam sermayenin yüzde 56,4 üne sahip şirketleri kendi kontrolü altında tutmaktadır.

Faşist Franco diktasının ve ağababası Amerikan Emperyalizminin artık egemenliklerini günden güne yitirdikleri bu İspanya gerçeği içinde ilerici, devrimci güçler gelişmekte ve yayılmaktadır. Bugün Ispanya içinde ve dışında faşizme karşı illegal mücadele yürüten iki örgüt bulunmaktadır: ETA ve İspanyol Komünist Partisi. Biz, olayı gözönünde bulundurarak ETA'yı ele alacağız.

Burgos askeri mahkemesinin 16 Basklı devrimci hakkında uygulanmasını istediği karar şudur: Francisco Xavier Izco: 28 yaşında, ölüm ve 75 yıl hapis; Francisco Xavier Larena: 23 yaşında, ölüm ve 40 yıl hapis; Eduardo Uriarte; 24 yaşında, ölüm ve 90 yıl hapis; José Maria Dorronsoro: 28 yaşında, ölüm ve 80 yıl hapis; Mario Onaindia ve Joaquim Gorostidi: 6 ölüm ve onlarca yıl hapis. Elde hiç bir somut kanıt yok. Öldürülen kişinin ailesi bile, elebaşı olmakla suçlanan İsco aleyhinde tanıklık edemedi. Öldürülen kim? M. Manzanas. Polis Şefi. Lâkabı: İşkenceci. Geçmişi: Geçmişini iç savaş sırası ve sonrasında SS olarak belgelere geçirmiş. Bir Hitler kalıntısı piçi bir işkence uzmanının öldürülmesine karşı 6 ölüm, 16 yüzlerce yıllık hapis cezası.

ETA'ya bağlı -Marksist - Leninist kanadına- 16 devrimci Basklı'ya 1890 da kurulan küçük burjuva Bask Milliyetçi Partisinin EGİ (BMP gençlik kolu) de bir araya gelmiş gençleri 1954'ten bu yana şiddet eylemini savundu. 1954 - 1956 yıllarında, EGİ'nin bazı kesimleri ile ilişkiye geçen EKIN grubu (Eylem) Bask küçük burjuva öğrencilerince kuruldu. EGİ'nin bazı kesimleriyle EKIN'nın ilişkiye geçmesinden, 959 yılında ETA doğdu. Hedefi, halk ayaklanmasını sağlayacak şidet yoluyla, Bask ülkesini Fransız ve İspanyol egemenliğinden kurtarmaktı. 1962'de ilk kongresinde ETA ılk kez tezini ortaya koyuyor: katıksız milliyetçiliğe demokrasi kavramı, toplumsal ve politik sorunlar (insan hakları, basın - yayın özgürlüğü vb.) ekleniyor. Her geçen yıl yeni boyutlara ulaşan ETA 1963'de Ashuries maden grevlerini destekleyerek sınıfsal bir nitelik kazanmaya başlar. İkinci kongresinde eski programa bağlı silâhlı ayaklanma devrimci lider Truong Ching'in tanımladığı Vietnam modeli ışığında gözden geçirilir. Eğitim konusuna verilen önem arttırılmış ve belli bir noktada yoğunlaşılmaya başlanılmıştır: Marksizm, Sosyalizm, Komünizm, Milliyetçilik.

ETA'nın bu niceliksel ve niteliksel gelişimi, en doğru boyutlara ulaşılmak üzere parçalanmayı da beraberinde getirdi. Yıl 1966: Sosyalist azınlık ETA - Berri (Yeni ETA) yi, milliyetçi çoğunluk ETA (ETAZARRAZ eski ETA) da bir araya geldiler. Öldürülmek ve hapsedilmek istenen 16 devrimci Basklı da işte bu ETA - Berri kanadının unsurları ve en değerli insanlarıdır. ETA - Berri. proletarya diktatörlüğü ve tüm halkların İspanyol DEVLETİNE karşı mücadelesi ve Basklıların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etmesi hakkının elde edilmesi doğrularını savunmaktadır. Militanları «İşçi Komisyonları» ile «Fabrika Komiteleri» nde çalışmaktadır.

Kesin olarak 1967 - 1969 arasında Marksist - Leninist ideolojiyi benimsemişlerdir. Komünistak dergisinin çıkışıyla ETA - Berri bugün «Bask komünist hareketi» olarak görünmektedir. Proleteryanın tek partisi ve tek Halk Cephesi işçi kitleleri devrimci kavgada yönetmelidir.

ETA (eski ETA) kendisini şu şekilde tanımlamaktadır: «Ulusal Kurtuluş Bask Sosyalist Hareketi». Hedefi, proletarya yönetiminde Bask Sosyalist Devletini oluşturmaktır. Ancak milliyetçiliğin altına kalın bir çizgi çekmektedir.

Yıllardır gelişen işçi hareketleri, son olayla alanını genişletip mücadele biçimlerin de yeni sınıfsal boyutlara ulaşmıştır. Franco'nun son yıllara kadar en büyük desteklerinden birisi olan kilise son olayla iyice parçalanmıştır. Örneğin, Basklılara karşı Franco iktidarının tutumunu protesto etmek için 300 İspanyol aydını Montserrat'da bir kilisede toplanmışlar ve günlerce buradan çıkmamışlardır. Kilise papazı DEVLET GÜÇLERİNE KARŞI verdiği demeçte «Buraya ancak benim ölümü çiğnedikten sonra girebilirsiniz» demiş, bir çok kilise adamları tek bir damla kanın akıtılmasını istemediklerini duyurmuşlardır.

Özellikle Gernika ve çevresinde işçiler bazı din adamlarının da desteğiyle 48 saat politik greve gitmişler, gene çeşitli bölgelerde, işçi, halk eylemleri iyice politik düzeye ulaşmakta ve bu eylemler Bask çerçevesini aşıp, ETA - Berri'nin savunduğu İSPANYOL DEVLETİNE KARŞI tüm halkların mücadelesinin sağlanma adımlarının atıldığını göstermektedir.

Barselona'ya 30 km. mesafede sanayi bölgesinde daha geçenlerde (15 Aralık) bir çok fabrikada işçiler greve gitmişler ve şantiyelerden aldıkları malzemelerle yolları kapatmışlar, polisle çarpışmışlardır. Oviedo, Barselona, Salamank ve Valença'da tatil dört gün öncesinden başlatıldı. Madrid'de üniversiteler kapatıldı. Tüm bu eylemlere karşı Devlet Konseyi Başkanı Joaqiun Bau Kurmay Başkanlığının balkonundan şöyle sesleniyordu: «Kızıl, parçalanmış bir İspanya'ya asla izin vermeyeceğiz.» General Castanon da şöyle devam ediyor: «Tanrı önünde yemin ederiz ki, DÜZENİ ve İspanya'nın bağımsızlığını savunacağız... Küçük bir azınlığın eseri olan bu şiddet hareketleri bizi korkutacağına bilemektedir.» Bir kaç gün önce faşist hükümetin dolar kokulu pesetalarının bolca harcanarak düzenlendiği «Aziz Caudillo» (Franco) yu destekleme mitinglerinde atılan sloganlardan bir kaçını aktarmakta yarar görüyoruz: «Izco'yu kurşuna dizin», «Ispanyollar, dünya karşısında birleşiniz», «Papazlar Moskova'ya», «Siyasî bir kilise değil, kutsal bir kilise istiyoruz.» Ve bu gösterilerin ismi de şuydu: «DÜZEN ve DİSİPLİN.»

Eylemler, sadece Bask ülkesini aşıp İspanya'da yayılmakla kalmamış, dünyanın çeşitli ülkelerinde yüzbinlerce insanın Faşizme, Franco'ya, Kaatillere, Emperyalizme karşı kin dolu haykırışları hiç kuşkusuz Faşizm, Franco Kaatillerinin, Emperyalizmin suratında büyük bir yara izi açmıştır. Gene geçenlerde (16 Aralık) Fransa'da işçiler beş dakika işi durdurmuşlar ve Basklı 16 Devrimcinin serbest bırakılması için İspanya halklarının faşizme karşı mücadelesini destekleyen konuşmalar yapmışlardır. Aynı eylem Belçika'da daha uzun bir süre için gerçekleştirilmiştir.

Proletarya diktatörlüğü İspanyol Devletine karşı tüm halkların birliği ve Basklıların kendi kaderlerini kendilerinin tayin edebilmelerini sağlamak için savaşan ve bu gün ölüm ve hapis cezalarının uygulanması ile karşı karşıya olan 16 Basklı devrimci yargılananın kendileri değil Franco olduğunu mahkemede şu şekilde haykırmışlardır. «... Bu koşullarda bizim halkımız da isteklerini yapabilirler. Tüm dünya onlara bakıyor: sorumluluklarını duysunlar. Bu, bizim değil, onların yargılanmasıdır.»

Xavier Larena şöyle konuşmuştur Burgos askeri mahkemesi önünde: «Ayrımcı değilim. Milliyetçi ve enternasyonalist devrimciyim. BEN MARKSİST - LENİNİSTİM..»

Yazıyı burada kesip «olaylar yorum istemez» demek gerekir. O kadar açık ki ne demek istediği, bizlere, biz Türkiye devrimcilerine neler anlattığı. Ama, biz gene de «belki anlamayan olmuştur» diyerek kısa bir açıklama yapalım.

Türkiye, Ispanya gibi halkların aynı topraklar üzerinde yaşadığı bir ülkedir. Bask halkı İspanyol halkından daha katmerli ezilmesi, kendi dilini, kültürünü öğrenme ve geliştirme haklarına sahip olamaması Kürt halkının da büyük bir sorunudur. İç ve dış finans - kapital ve diğer egemen güçlerin baskısı her iki ülkede de, kendi koşulları içinde, vardır. Halkların kurtuluşunun, işçi sınıfının ve onun partisinin ideolojik, politik, örgütsel öncülüğünde yapılacak devrime bağlı olduğu doğrusu her iki ülkede de geçerlidir. İspanya'da egemen güçlerin konuştuğu dil bugün Türkiye'deki egemen güçlerin konuştuğu dilin aynısıdır.

Özellikle bugün başta Amerikan olmak üzere; dış finans - kapitalin uşaklığını yapan iç finans - kapital ile tüm gerici güçler ve onların iktidarının, ekonomik, politik, sosyal buhran ve gelişen işçi, köylü, halk eylemleri karşısında aldığı gittikçe sıklaşan, şiddetlenen faşist baskılar biz, Türkiye marksist - leninistlerini İspanya halklarının devrimci mücadelesinden çok şeyler öğrenmeğe ve KENDİ ÜLKEMİZİN KOŞULLARINI UNUTMADAN olanları değerlendirmeye itmektedir.

EKONOMİ POLİTİK

Bugünkü Türkiye Ekonomi - Politikası

(Geçen sayıdan kalmış sonuç)

İşçiler, Köylüler, insan mantığı ile o hak ve hürriyetlere kazara sahip çıkmıya kalkıştılar mıydı, o davranışa «Demokrasi» ruhu ve kültürü değil: Finans-Kapitalin maddesi en öldürücü biçimi ile saldırır: Polis kurşunu, Jandarma süngüsü, Asker tankı... onlar da yetmedi mi, gelsin Sıkı Yönetim! Bir anda Anayasa da, Babayasa da, bütün Kanunlar, Usuller, Nizamlar da bir tek generalin o andaki anlayışına ve eğilimine kalmıştır. Toz kondurulmıyan «Büyük Meclis»ler: bakakalırlar. Finans-Kapital, bütün «Hür Basın»ın ciğerleriyle hep bir ağızdan «Oh! Devlet varmış!» temposunu tutar.

Sıkıysa Ekonomi candamarları üzerine oturmuş bulunan Finans-Kapitalin: Ruhcu, Kültürcü, Fikirci, Felsefeci, Dinci, İmamcı ikiyüzlülüğüne Millet inanmasın. Günahı öbür dünyadaki «Ceza günü»ne bırakılmaz. Finans-Kapitalin telli kaza kurşunu ile alnından vuruluverir. Ölümüne susamamış bulunan herkes, Finans-Kapitalin: Ekonomi temelindeki madde sömürüsünü görmemezlikten gelecek, onun sapma kadar Ruha, Kültüre inanmış Allahcı ve Dinci gösterişlerine inanacaktır.

V

F.K.'in 2. İkiyüzlülüğü: Kapitalist Sınıfını ve Rejimini Aldatış

Ancak, Finans-Kapital yalnız çiğ Ekonomi ve çimçiy Zorbalık silâhı ile kalmaz. Onun göklere çıkardığı Ulusal ölçüde Sosyal Sınıf tabanını temsil etme gibi en yaygın bir aldatmacası, o ekonomi ve zorbalık yırtıcı gücüne sırmalı kaftan gibi giydirilir. Finans-Kapitalin asıl milleti ardında zincire vurulmuşça sürükliyen, süngüden keskin, kurşundan delici silâhı bu sosyal sınıf aldatmacasıdır.

Bildiğimiz gibi, kapitalist dünyanın her bölgesinde nasılsa öylece, Türkiye'de de Finans-Kapital birkaç bini geçmiyen sayıda azınlık bir zümredir. Ama, ağzına bakarsanız o, hiçbir zaman Millet Bütününü torbasında keklik saymaktan geri kalamaz. Kurduğu «Demokratik düzen», «Özgür Basın - Seçim - Geçim» ve daha bilmem ne tuzak makineleri öylesine işletilebilir ki, gözgöre tüm halk, bütün millet, gönül hoşluğu ile, oy nâmusunu da ona vererek kendini yüzde yüz teslim etmiştir, sanılır. İkide bir «Rejim!» deyişi vardır. İnsan inanacak gibi olur sanki.

Bu sanıyı en iyi perçinliyen sosyal taban: Finans-Kapitalin, her ülkede bir avuç vurguncu zümresi iken, kendisini tüm kapitalist düzeni yaratmış ve bir Sosyal sınıf gibi yutturabilmesidir. Finans-Kapital: kendisini Kapitalist sınıfı sayar. Daha doğrusu, her ülkede Kapitalist sınıfını: kendisi imiş gibi göstermenin bin bir dolandırıcılığını yapar. O denli ki, en sonunda Millet ve Halk şöyle dursun, Finans-Kapital tehakkümüyle sıkılan Kapitalist sınıfı bile onun kendisinden başka birşey olmadığına inanır.

Öyle ya. Kapitalist düzenin en aşırı savunucusu kimdir? Finans-Kapitaldir. Öyleyse, düzeni büyük titizlikle koruyan Finans-Kapital, Kapitalist sınıfının da kurtarıcısı ve koruyucusu niçin olmasın? Bütün hiyle. ikiyüzlülük, aldatış gelir bu noktaya dayanır. Bizim değme «Solcu» ve azgın «Sosyalist»lerimizin hiç dillerinden düşürmedikleri o: «Çağdaş Uygarlık düzeyi» pelesengi nedir? Düpedüz Kapitalizmdir, Modern Burjuva Rejimi'dir. Finans-Kapital: Modern Sermayenin en son haddi olduğuna göre, «Çağdaş Uygarlık» gibi, sağda solda hiç kimseciklerin gık diyemiyecekleri bir «Düzen»in yalın kılıncı demektir.

Biliyoruz. Finans-Kapital: Kapitalizmin son haddi. ölüm döşeğinde yatalak biçimidir. Yarattığı dünya çelişkileri, bunalımlar, savaşlar ve bin bir zorbalıkları ile, insanoğlunu Kapitalizmin getirdiği tek Sosyalizm kurtuluşu eşiğinde her gün, her saat yokolma uçurumu ile yüzyüze getirmektedir. Demek Finans-Kapitalizmin savunduğu Tekelci Sermaye Rejimi, gerçek 19. cu yüzyılın az çok Genlikli ve İlerici Kapitalist düzeni bile değildir.

Tam tersine, Kapitalizmi en ılımlı sancılarla Sosyalizmi doğurmaktan alakoyduğu ölçüde: İnsanlığı toptan ölüme sürüklemektedir. İnsanlığın yok olduğu bir dünyada Kapitalist Rejimi yaşar mı? Ne var ki, Finans-Kapital işlediği genosid cinayetlerini, sanki Kapitalizmi savunuyormuş gibi gösterme ikiyüzlülüğü ile maskelemektedir. Bu aldatıcılık sayesinde, önce Kapitalist sınıfını (Finans-Kapital zümresi dışında kalan bütün Sermaye ve Toprak Sahibi zümreleri), onun ardından da Milleti sürüklemektedir.

Bu iki yüzlü aldatıcılığın Türkiye'deki gerçekliğini birkaç Resmî Burjuva İstatistik rakamı ile açıklıyalım. Türkiye'nin efendileri, bizim burjuvalara, Alman Nazi'lerinden çevirme bir hoş ad taktı: «İşverenler!» Türkiye'de o «İşveren» denilen, — hiç bir zaman, hiç bir nâmusluca gen işi vermiyen, — Yerli Milli Kapitalist sınıfı kaç kişidir? İşte Finans-Kapitalin hazırlattığı Resmî Devlet İstatistiklerinde bu sayı rakamlarının serüveni çok ilginçtir.

«15 ve daha yukarı yaşlardaki faal nüfusun çalışma kolları ve meslekteki mevkii itibariyle ayrılışı» sütunlarında, yıllara göre «İşverenler» sayısı şöyle yazılıdır.

	1955 yıl	Fark	1960 yıl	Fark	1963 yıl
İşverenler (Employers)	39.526	+116.581	156.107	— 2654	153.453

Düşünelim. 5 yıl içinde Türkiye'nin İşverenler sayısı hemen hemen 4 kat (% 395) artmış gösteriliyor.. Bu rakamlar DP'nin «Nurlu Istikbal» günlerinde yazılıyor. Biliyoruz. Finans-Kapital, şartsız kayıtsız egemenliğine DP ile kavuştu. Bu egemenliğin ilk seçim döneminde 4 iktidar yılı: bir vurvuranın anacık babacık vurgunu içinde geçti. Finans-Kapital, Bayar-Menderes çetesi eliyle Türkiye'de en ağır vergileri topladı. Topladığı vergiler kadar, birikmiş İkinci Evren Savaşı yedek değerlerini de mirasyedice harcadı. Ayrıca bir o kadar tutar da «dış yardım» adı altında Türkiye'yi boğazınadek Borçlar batağına batırdı. (Bakıla: H.K., Siyasetimiz)

Bu 1 iş yapıp 3 harcama çapulculuğuna rağmen. «Yağma Hasan'ın Böreği» metod, Türkiye'de o zamane dek görülmemiş bir «Hareketli Ekonomi» denilen öfori (keyiften şişme havası) yarattı... Ama 1954 yılına dek. O yılla birlikte, gidiş zıngadak durdu. Çünkü Tekparti'nin 20 yılda biriktirdiği altın gibi yedek değerler, 4 yıl içinde suyunu çekti. Aşırı vergilerin yarattığı sinsi enflasyon, gelirleri giderlerin altına düşürdü. Böyle müflüs bir bezirgânın dünyada itibarı da kalmıyacağı için, «Dış yardım» adlı borçlanma kapıları da Uluslararası Finans-Kapitalce kapatılır duruma getirildi. Bayar'ın ve Bakanlarının Amerika'ya gidip 300 milyon dolar dilenmeleri alayla terslendi...

Dikkat edelim. Eğer Türkiye'de İşverenlerin sayıca artmasını gerektiren bir kapitalizm furyası Türkiye'de olmuş olacaksa, bu ancak o kritik 1954 yılının öncelerinde olmalı idi. Her şey daha çok kapitalist yetiştirmeye 1950-54 yıllarında pek elverişli idi. 1954'ten sonra gelirlerde, yedeklerde, borçlarda bir kasılma ve kısılma başlamıştı. Bu durum Türkiye'nin İşverenleri sayısında da bir kısılma ve kasılma gerektirmez mi?

—İKTİSATÇI—

Sosyalist

Sosyalist: Haftalık Siyasî Düşünce ve Davranış Gazetesi ● Sahibi ve Başyazarı: Dr. Hikmet Kıvılcımlı ● Sorumlu Yazışleri Müdürü: Hidayet Kaya ● İdare yeri: Çatalçeşme Sok. No: 17/1, Cağaloğlu — İstanbul, Tel: 22 77 76 ● Gazetemize gönderilen yazı ve resimler neşredilmese de iade edilmez ● İlân: Anlaşmaya bağlıdır. ● Abone şartları: Yıllık: 50 TL. Altı aylık: 25 TL. Üç aylık: 12,5 TL. ● Dış ülkeler için ayrıca posta ücreti ilâve edilir ● Dizgi ve Baskı: Türk İş Gücü Matbaası, Arifpaşa Sok. Yeni Kurt İş Han No: 12, Cağaloğlu — İSTANBUL.

GAZETEMİZİN ANKARA BÜROSU: Sümer Sokak, Venüs Apt. Daire: 13. Demirtepe — ANKARA.

Kaynayan petrol kazanı

(Baştarafı 1. sayfada)

doğu'da ağzının payını aldı. Çin Kızıl Ejdarha oldu. Emperyalizm nereye el atsa (Kore'de, Vietnam'da) başı belâya giriyor. Koca Hindistan'ı kasap çengelindeki et gibi kıydı. Pakistan parçasını bir çeşit Yakındoğulaştırdı. Lâtin Amerika ve Zenci Afrika için için tutuşurken. Emperyalizm var gücünü (NATO'sunu ve 6. Filo'sunu) Yakındoğu'ya verdi.

EMPERYALİZMİN CANDAMARI

Çünkü kapitalizmin candamarı, kandamarı, petrol damarı Yakındoğu'dadır. Bu candamarının böğrüne Emperyalizm tuttu, hiç yoktan İsrail kamasını soktu. Ne vardı bu Filistin'de? 1,5 milyonluk zavallı vatansız Yahudiyi getirip o nalla mıhın arasına sokmanın ve her gün ölümle göz göze getirmenin âlemi var mıydı? Vardı. O «âlem» Petroldur.

New York milyonlarca Yahudi dolu. Bunların hepsi zengin milyoner. Yerlerinden kıpırdamazlar. Türkiye'deki 50 bin Yahudiden bile kalkıp giden yok Filistin'e. Hem Yahudilik ne? Bir din. Bu dindekilerin ortak bir dilleri bile yoktu. Yahudilik bir millet değil, olsa olsa bir Ümmet. İçine yetmiş yedi buçuk millet karışmış. İslâmlar, yahut Hristiyanlar, yahut Budacılar ayrı bir yurt istiyorlar mı? NATO'lar, yurtları belli onlarca milletin sınırlarını eritirken, o bir avuç Yahudi züğürdü, müzeden bir «İbranice» dil çıkararak ayrı bir devlet kurmayı nereden aklına getirdi?.. «Petrol»dan.

PETROL KUMKUMASI - FİLİSTİN

Niçin Filistin? Yedi bin yıllık Irak - Mısır uygarlıkları bir yana. O uygarlıkların hemen bütün Bezirgân yollarının düğümlendiği Kudüs kutsal kenti uğruna derebeğileşmiş barbarların bin yıllık Haçlı Seferleri de bir yana. Filistin, 19.cu yüzyılda Avrupa kapitalizminin büyük sömürge geçitleri üstünde sataşma üssü olarak ta eski görevini gölgede bıraktı. 20.ci yüzyılda Filistin'in bir petrol kumkuması olduğunu anlamak için, Yakındoğu haritasına bir bakıvermek yeter.

Filistin'de petrol mu var? Hayır. Olsa ne çıkar? Filistin: Finans - Kapitalin petrol Kuyuları ülkesi değil. petrol Boruları ülkesidir. Yakındoğu'nun en büyük petrol kaynaklarında üretilen cevher akaryakıt, düne dek başlıca 4 uzun petrol borusu ile Akdeniz'e akardı. O pipeline'lardan 3'ü doğrudan doğruya Filistin topraklarına emanet edilmiştir.

BİRİNCİ PETROL BORUSU - İSRAİL

En güneydeki birinci büyük Pipeline, Kızıldeniz boyunca çıkarılmış petrolları toplar. Bu petrollar Akabe körfezinde Eliat Yahudi limanına getirilir. Oradan tam Filistin ortasında İsrail Devletini yara yara, ta Akdeniz kıyısındaki Aşgelon'a varır. Fakat gemilere verilmez. Boru, kuzeye doğru. kıyı boyunca geldiği yer kadar uzağa yollanır. Hep İsrail'in Aşdod - Yıbna - Yafa - Telaviv - Herali - Netanya - Hadena - Zikron - Atlit - Hayfa gibi kıyı kentlerini birbirine bağlar.

Böylece İsrail Filistin'i, Uluslararası Finans-Kapital petrol candamarını, kendi şahdamarı gibi, tepesinden tırnağına dek kuşanır. İsrail'in hangi bölgesinde olursa olsun, Kızıldeniz'den Lübnan sınırına dek neresinde kılına dokunulsa, mutlak petrol borusuna dokunulmuş olur. O boruya değen, Finans - Kapitalin Şahmerdanı - Dünya Petrol Şirketlerinin bamteline basmış olur. O bamtelin harekete getirdiği başta İngiliz - Amerikan emperyalizmleri gelmek üzere, birbiriyle domuz topu olmuş irili ufaklı tüm emperyalizmi ayağa kaldırır.

İKİNCİ PETROL BORUSU - GENE İSRAİL

Yalnız o bir tek Akaba - Hayfa Pipeline'ı bile Filistin İsrailliği ile bütünüyle emperyalizmin içli dışlı, ölüm kalım kaynaşması içinde bulunduğunu göstermiye yeter. İsrail'e yumruğunu değil. parmağını uzatan: Emperyalizmin petrol avortuna hançer saplamış gibi suçlu düşer. Ve bu petrol stratejisinde İsrail'in yedeği Ürdün olur. İsrail püf noktasını Batı'da: Süveyş'e dek uzanan Sina çölü korur; Doğu'da Suriye ile Suud Arabistan'ı arasında Ürdün korur.

Hepsi bu kadar değil. Biri Basra Körfezi'nde Bahreyn kıyısından, öteki ikisi Kuzey Irak'ın Kerkük merkezinden kalkan 3 muazzam petrol borusu vardır. Bahreyn'den kalkan boru Arabistan yarımadasını boydan boya keserek Ürdün'ün en kuzeydeki doğu sınırından içeriye girer. 3-4 yüz mil kadar Kuzey - Batı'ya, Suriye sınırına doğru varırken, Ürdün'ün Asfar semtinde birdenbire Kerkük'ten çıkmış 2 Pipeline'dan Güney - Batı'ya ineni ile neredeyse birleşecekmişçe bir noktaya varır.

ÜÇÜNCÜ PETROL BORUSU: İSRAİL'İN TOP ATEŞİ ALTINDA

İki boru, Asfar'a yakın birbirini kestikten sonra, 100 kilometre kadar birbirlerine tam paralel olarak ilerlerler. Sabha'ya varmadan birbirlerinden ayrılırlar. Kerkük borusu Ürdün'ü Mafrag - Hüsn - İrbid semtlerinden Batı'ya doğru İsrail sınırına girer. Nazaret semtinden geçerek. gene İsrail'in Hayfa limanına bağlanır. Bu Pipeline'ın durumu bize çok ilginç bir şeyi anar.

Kral Hüseyin, Gerillacılara karşı kendi başkenti Amman'ı ve ona yakın Zerka'yı şiddetle topa tutup yaktı, yıktı. Ama Kuzey Ürdün'deki Bekaa - Salt - Yeraş ve hele İrbid semtini kuşatmakla yetindi. Neden? Gerillalardan korktuğu için mi? Hayır. İrbid Kerkük'ten gelen petrol borusu hizasındadır. Hüseyin neyin bekçi köpekliğini yaptığını biliyor. 10 binlerce Ürdünlü Arabı, sorusuz öldürüyor. Petrol borusuna kıyamıyor. Nedense çeteler de. ölüyorlar, petrol borusuna dokunamıyorlar!

Irak petrollerinin Pipeline'ı çift boruyla Kerkük'ten yola çıkıyor. Fırat üstünde Al Hadithah'da iki boru birbirinden ayrılıyorlar. Güneye inen 3. boru Havran vadisini, Şam badiyesini aşıp, doğru Ürdün sınırına giriyor. Bahreyn borusuyla epey yoldaşlık ediyor. Sonra, Bahreyn borusu, ansızın Kuzeybatı'da Tisia semtinden giriyor. Suriye Güney sınırına paralel olarak Batı - Kuzeye gidiyor. İsrail sınırını dik Kuzey yukarı çiziyor. Lübnan sınırına giriyor. Doğru Batı'da Sayda semtinde Akdeniz'e ulaşıyor.

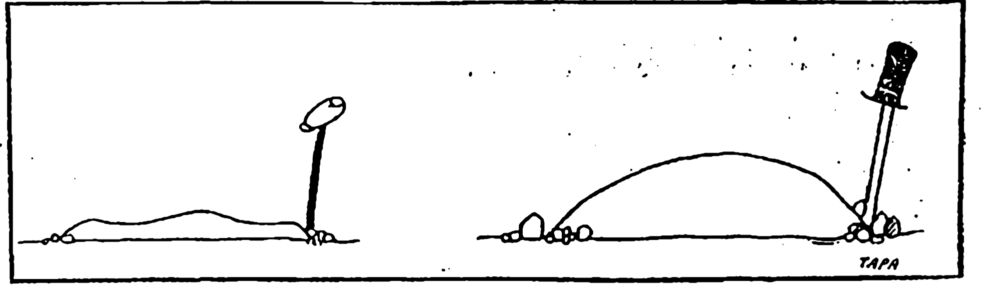
Bu gidiş insana iki şeyi hatırlatıyor:

1 — Bahreyn veya Irak borularından biri tökezlerse. Asfar semtinde ötekisinin yardımı ile karşılanacak.

2 — İkinci Pipeline Ürdün'den doğru Suriye ve Lübnan'a ayrılıyor. Ama hep İsrail sınırına en yakın semtten geçiyor. İsrail bir atlasa 2.ci boruyu eline alacak. Ve atladı. Suriye'nin boru geçen bölgesini işgal etti. Lübnan'ın da Pipeline çizgisine doğru olan Güney bölgesine ikide bir «Komandolara baskın» yapmak bahanesile saldırıp duruyor.

Filistin meselesi böyle bir Petrol meselesidir.

(Gelecek sayıda: Gerilla Düşman - Kardeşliği)

YAZISIZ

Akhisarda tütün ekicileri miting yaptı

Ege köylüsünün büyük bir derdi vardır. TÜTÜN... Dikimi dert, çapası dert, kırması dert, dizmesi dert, hele satımı dertlerin en büyüğü. Piyasadan önce mi satsın. piyasa açılınca mı satsın. tüccara mı satsın, Tek-el'emi satsın?

Bütün bunlar konuşulur köy kahvelerinde, köy evlerinde. Çoluk çocuk, ana baba hep tütünden konuşurlar yılın bu aylarında. Tütün piyasası her yıl aşağı yukarı bu aylarda açılır. Eksperler köy köy, ev, ev dolaşırlar randıman tesbiti yaparlar. Yabancı şirketlerin, vurguncu tüccarların adamları vızır, vızır sokaklarda köylünün tütününü ucuza kapatmak için türlü - çeşitli yalanlar uydururlar: «Tekel tütün almıyacak», «Amerika bu yıl Türkiye'den tütün istemiyor» gibisinden. Politikacılar nutuklarına devam ederler; «Ege'de, tütün ekicilerinin dertlerine yıllardır çare bulunamadı, biz iktidarda iken ekicinin yüzü gülüyordu.» Bakanlar demeç veriyorlar: «Tütünde taban fiatı olmaz», «Hükümet bu yıl da, geçen yıllardaki gibi köylünün malını değerlendirme yolunu tuttu,» vs. vs. Tefeciler kol geziyor: «Ya tütünü 5 liraya verir, borcunu ödersin, ya da icraya verir tarlanı sattırırım.» Tütün ekicisi yıllardır yabancı ve yerli şirketlere. vurguncu tüccarlara, tefecilere tutsak edilmiş. Yalnız bunlara mı? Bir de Tekel var. Bu iş böyle gitmez demiş tütün ekicisi, teşkilâtlanmak, bir bütün olarak şirketlerin, vurguncu tüccarların, tefecilerin ve de Tekel'in karşısına çıkmak gerek diye düşünmüş. Toplanıp «Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası» (T.T.Ü.S.) nı kurmuşlar. Hepsi orada toplanmış, toplu karar alıp uyguluyorlar. Bütün dertlerini kamu oyuna duyuruyorlar. Tütünlerini ucuza kaptırmamak için topluca eyleme geçiyorlar. Hâkim sınıflar sinirlenmişler bu işe; «Bu çarıklı erkân-ı harpler de nereden öğrendiler teşkilâtlanıp, topluca hareket etmeyi» deyip tütün ekicilerinin kurmuş oldukları sendikanın binasını ateşe vermişler. Vermişler ama bu tütün üreticilerinin birlik ve dayanışma içinde hareket etmelerini baltalamak şöyle dursun, onların birliğini bir kat daha güçlendirmiş ve saflarını çoğaltmıştır. Geçen yıl olduğu gibi, bu yıl da tütünlerini ucuza kaptırtmamak için mücadele veren ekiciler, Devrimci Gençlerle birlikte bir miting düzenlediler. Akhisar'da düzenlenen mitinge civar köylerden yüzlerce tütün ekicisi katılmış, tütünlerini ucuza kaptırmıyacaklarını söyleyen köylüler Tek - el'i işgal andı içmişlerdir. Hâkim sınıflar köylülerin karşısına asker'i çıkarmışlardır. Köylüler ise, haklı dâvalarını sonuna kadar süreceklerini ve dertlerinin ancak, bozuk düzen son bulunca çözümleneceğini söylemişlerdir.

Af gereklidir

suç işlemeye zorladığı binlerce vatandaş cezaevlerine girmektedirler.

Başta siyasi mahkûmlar olmak üzere, tüm mahkûmlar ve tutuklular için bir «Genel Af» gerekliliği kendini göstermiştir.

Gelecek Sayıda :

RASİH NURİ kimdir?

Kısa bir süre önce, M. Ali Aybar'ın üç adım ardında çantasını taşıyan ve şimdi de Proleter Devrimci kesilip; «Sosyalist»e ve Hikmet Kıvılcımlı'ya bulaşan kişinin kimliği.

Genel Grev

(Baştarafı 2. sayfada)

lerini bildikleri ve sosyalistlerle bağ kurmuş oldukları ve onlar aracılığıyla broşür ve bildiri sağlayabildikleri yerlerde başarılı olabilir... Rusya'da bu durumdaki işçilerin sayısı hâlâ çok azdır... Bunların sayısını artırmak, kitlelere işçi sınıfının dâvasını öğretmek, onlara sosyalizm ve işçi sınıfı mücadelesini tanıtmak için büyük çaba harcanmalıdır. Bu, sosyalistlerin ve sınıf bilincine sahip işçilerin bu amaçla bir sosyalist işçi sınıfı partisi kurarak, birlikte yüklenmeleri gereken bir görevdir. Üçüncüsü, görmüş olduğumuz gibi grevler, işçilere düşmanlarının hükümet olduğunu ve hükümete karşı mücadelenin gerekliliğini gösterir. Gerçekte, bütün ülkelerin işçi sınıfına, işçi hakları ve bir bütün olarak halkın hakları için hükümete karşı mücadele gereğini öğreten grevlerdir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, ancak bir sosyalist işçi partisi, hükümet ve işçi sınıfı dâvası hakkında doğru anlayışı işçiler arasında yayarak bu mücadeleyi sürdürebilir. Başka bir vesileyle Rusya'da grevlerin nasıl yönetildiğini, sınıf bilincine sahip işçilerin bunlardan nasıl yararlanması gerektiğini tartışacağız. Burada grevlerin, yukarda belirtmiş olduğumuz gibi, savaşın kendisi değil, «bir savaş okulu» olduğuna, grevlerin mücadelenin sadece bir yolu, işçi sınıfı hareketinin sadece bir yanı olduğuna işaret etmemiz gerekir. İşçiler, bütün ülkelerde fiilen yapmakta oldukları gibi, grevlerden bütün çalışanların kurtuluşu için tüm işçi sınıfının mücadelesine geçebilirler ve geçmelidirler.»

Lenin, şartların uygun olduğu ve Rus işçi sınıfının partisine sahip bulunduğu 1905 yılında siyasî nitelikteki Genel Grev'lerin başlatılmasını tasvip etti. Ve siyasî nitelikteki Genel Grevleri o zamana kadar hiç bir ülkede görülmemiş yeni bir mücadele biçimine soktu. Fakat bu grevlerle yetinilmemesini ve asıl Devrimci Savaşa hız verilmesini öğütlemekten ve uygulamaktan da bir an geri kalmadı.

1946 – 1970

Türkiyede Legal Sosyalist Davranışlar Üzerine Açıklamalar

- 5 -

Yazan: ORHAN MÜSTECAPLI

Madde 9 — Vatandaşın çalışma hakkı kadar hayat. sağlık ve refah hakları mutlaktır. Kol ve kafa emekçilerinin hastalık, sakatlık ve ihtiyarlık hallerinde bakımı, dinlenme ve geçim meseleleriyle çalışma yaşına kadar yoksul ve kimsesiz çocukların bakım ve tahsil işi, devletçe kurulacak çeşitli hastahane, bakım, dinlenme yurtları, yatılı okullar ve geniş çapta bir içtimaî devlet sigortasıyla temin edilecektir.

İlk öğretim çağında bulunan çocuklarla, beynelmilel iş mevzuatının tayin ettiği yaş hadlerinden aşağı olanların işçi olarak çalıştırılmasına müsaade edilmeyecektir.

Madde 10 — Türk milletinin ileri ve demokratik haklarının gelişmesini sağlayan, fikir, söz, matbuat, grev, nümayiş; toplantı ve her türlü teşkilâtlanma hürriyetleri mutlaktır.

Bu hürriyetlerin kanunlarla tahdit ve takyit edilmesine aslâ müsaade edilemeyecektir.

Madde 11 — Vatandaşın şahsi emniyet ve masuniyeti mutlaktır.

Salâhiyetli hâkim tarafından verilecek sorgu ve tevkif kararından başka bu masuniyet hiç bir suretle ve hiç bir kanunla kayıt altına alınamaz. Polis ve jandarma mevzuat ve teşkilâtının bilhassa bu bakımdan demokratlaştırılması yoluna gidilecektir.

Madde 12 — Vatandaşın vicdan hürriyeti ve din serbestliği mutlaktır.

Din lehine ve aleyhine siyasi mahiyette olmayan her türlü neşriyat, propaganda, serbesttir. Devlet bu tezahürat karşısında tam bir tarafsızlık muhafaza edecek ve dinî müesseseler devlet resmî kadrosu içinde yer almayacaktır.

Madde 13 — Vatandaşın muhaberat ve seyahat hakları mutlaktır.

Muhaberatın gizliliği devletçe garanti edilecektir.

Madde: 14 — Vatandaşın kültür hürriyeti mutlaktır İlk tahsil, herkes için parasız ve mecburidir. Devlet elindeki bütün imkânlarla bu mecburiyeti umumileştirir.

İlk tahsil ana lisanla yapılır.

Orta, teknik ve yüksek tahsil parasız olduğu gibi bu haktan bütün millet çoçuklarının faydalanması yolunda gereken her türlü masraf devletçe ödenir.

Partimiz üniversitelerimizin ve ilerde kurulacak akademi ve enstitülerimizin muhtariyeti prensipini müdafaa ve tesis edecektir.

Madde: 15 — Siyasî, içtimaî, iktisadî ve kültürel her türlü hak, hürriyet ve salâhiyetler karşısında, din, mezhep, ırk, dil ve cinsiyet farkı gözetilmeyecektir.

Madde: 16 — Vatandaş her hangi bir kanunun anayasaya aykırılığını ileri sürerek, bu kanun aleyhine mahkemenin karar vermesini isteyebilecektir.

Madde: 17 — Milletin demokratik hak ve hürriyetleriyle yurdun siyasi ve iktisadî bağımsızlığını korumak, her vatandaşın en mukaddes vazifelerindendir. Askerlik hizmeti her kademede, herkes için mecburî olarak, bedel verme usulü aslâ tesis olunmayacaktır.

III IÇTİMAİ POLİTİKAMIZ:

Madde: 18 — Partimiz, aileyi milletimizin temel müesseselerinden biri sayar ve ailenin korunmasını, demokrat duygular içinde gelişmesini zarurî görür.

Madde: 19 — Her ailenin hususî bir ikametgâha sahip olmasında, çocukların bakım ve terbiyesindeki lüzumlu maddî yardımların yapılmasında devlet vazifelendirilecektir.

Madde: 20 — Devletçe desteklendirilecek olan içtimaî sigortalar, kooperatifler, ana ve çocuk yurtları gibi çeşitli koruyucu teşkilâtla ailenin maddi ve mânevî kalkınması düzenlenecektir.

Madde: 21 — Aile saadetini zorlaştıran her türlü hukuki kayıtlar kaldırılacak, gerek evlenme, gerek boşanmadaki mutaassıp zorluklar kanunlarla ödenecektir.

Madde: 22 — Aile saadetini ana, baba ve çocukların ruhî ve bedeni sağlığın tehlikeye düşüren sarî hastalıklar, aklî ve ruhî bozukluklara karşı evlilik müessesesini koruyucu kanunî tedbirler alınacaktır.

Madde: 23 — Kumar, fuhuş, alkolizm, verem, frengi, trahom ve sıtma gibi içtimaî faciaları önleyici sivil ve resmî mücadele teşkilâtı kurulacak, bunların kurbanları bakım ve nezaret altına alınacaktır.

Türkiye Sosyalist Partisi programından bilinmesini gerekli gördüğüm bölümleri naklettim. Gelecek sayıda Partinin çalışmalarından bahsedeceğim.

(Devamı var)

DÜŞÜNCE

Sosyalizm Nedir?

- II -

Demek Sosyalizmin davranışı ve düşüncesi, Tarihte burjuvazinin icat ettiği SOYSAL DEVRİM pratiği ve teorisidir. Kapitalistler, kendi çağları için insanlığa ilerleme getirmiş Sosyal Devrimi, sonradan kötülemeleri ve Sosyalizme düşman kesilmeleri, çıktıkları kabuğu beğenmemeleridir; Kapitalizmin kendi kendisine sövmesidir, medeniyeti Antika çağlardaki gibi batırmak isteyen intihar felsefesidir. Sosyalizmin Tarihsel anlamı bu denli önemlidir.

Onun için, bulduğu her doğruyu korku veya çıkar kavgası ile gizlemeye kalkışmayan her burjuva düşünürü, sosyalizmin kaçınılmazlığını görmezlikten gelemez. Bilimsel Sosyalizmin kurucuları Marx Engels'in birer burjuva çocuğu oluşları, o bakımdan hiç şaşılacak şey değildir. Sosyal Devrimciliğin burjuvaziden İşçi Sınıfına geçtiği bir çağda, her ayık ve namuslu düşünür, sosyalizmden başka çıkar yol bulamaz. Artık dünyanın her yerinde, kendi beynine güvenci olan, doğru düşünmeye saygı duyan nasırlaşmamış her burjuva gencinin, derebeğileşmediği ve satılmadığı ölçüde sosyalist oluşu bundandır.

2 — Türkiye'de Milliyetçilik: Sosyalizmdir.

Türkiye'de de, işçi sınıfımızın bayraklaştırdığı birçok Sosyalistler, burjuva aydınları oldular. Daha tipik örnek: Türklere Türkçülüğü öğreten Ziya Gökalp en katışıksız burjuva ideoloğu idi. Ömrünün sonunda tüm düşüncelerinin muhasebesini dürüstçe yapar yapmaz, ne buldu? Nice kafasını işletmeyen sağcıya ve şarlatan solcuya (hele Kadroculara) parmak ısırttı: Türkiye'de sosyalizmden başka gerçek milliyetçilik olamıyacağını sezdi ve bu doğruyu açıklamakta sakınca görmiyen bir sosyalist olarak öldü.

Milli Kurtuluş hareketimiz, Mustafa Kemal'in unutulmaz devrimi ile: «EMPERYALİZME VE KAPİTALİZME KARŞI» çıktı. Kapitalizme karşı olan ilericilik: SOSYALİZM'den başka ne olabilirdi? Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kotarılan ilk «HALKÇILIK PROGRAMI» bilinen Sosyalizm sözcüğünü «HALKÇILIK» diye tercüme etmekten başka bir şey değildi. Kapitalizmin bir başka düşmanı daha vardı: Derebeğilik gericiliği. Kuvayımilliyeci Mustafa Kemal'in Derebeği veya gerici olduğunu kimse iddia edebildi mi? Hayır.

Türkiye'de Sosyalizm düşmanlığı, Modern Toplum düşmanlığı oldu; ülkemizi dünyanın en geri derebeği artığı durumuna sokmak istedi. O yüzden, Türkiye'de. Bâbil çağından kalmış Tefeci - Bezirgânlığın, Finans - Kapital köleliğine karşı MODERN TOPLUMU savunmak, tarihin bir cilvesi olarak sosyalistlere düştü. Batıda modern KAPİTALİZM'in gerçekleştirdiği VATANSEVERLİK ve MİLLİYETÇİLİK, Türkiye'de sosyalistlerin boyunlarına borç oldu ve oluyor.

3 — Bilimsel Sosyalizm: Modern Sosyalizmdir.

Bilimsel Sosyalizmin:

«Son amacı, modern Toplumun ekonomi kanunlarını örten peçeyi kaldırmak» (Karl Marx: Das Kapital, r. İ. İ. Önsöz) idi. Bilimsel Sosyalizm kurucuları için «Çağdaş

(Devamı sayfa 8'de)

HALK DERSLERİ

Dedenin dedikleri :

Beşinci Ders:

Tek tek İşçinin Boynu Kıldan İnce.

Sevgili İşçi Kızlarım, Oğullarım, Torunlarım;

Sizi pamuğa benzetirim ben. Sıcak Adana, Ege tarlalarında açan, güneşe karşı ak ışık gülüşlü pamuk gibisiniz. Tek tek olmazsınız. Bir kozanın pamuk tüyleri nasıl hep bir arada iseler, siz işçiler de öylesiniz. Her işyerinde onlarcanız, yüzlerceniz, binlerceniz bir arada bulunursunuz.

Şöyle bakınca hem çokluksunuz, hem yumuşacıksınız. Yüzünüz, bininiz birden tutulsa, elde kalıverirsiniz Üfürülse uçacak kadar yeğniksiniz. Yüzlerceniz çekilse, kopu kopuverirsiniz. Uzaktan, hiç dayanıksız gelirsiniz insana.

Pamuk ta öyle değil midir? Sertçe ellemiye gelmez. Yatışır, eğilir. Sertçe esen yel bile onun her telini uçurur, örseler, kırar atar. Bir saman çöpü pamuk telinden bin kez daha dayanıklıdır. Pamuk tüyceğizinin boyu da bir kaç milimi güç geçer. Tutsan kaçar. Bıraksan uçar.

İşte, teker teker, siz işçiler de tıpkı öylesiniz. Tek tek çalışma gücünüzden başka tutamağınız kalmamıştır. İşgücünü ise işletmek başkalarının keyfine kalmıs İsterse, seni çalıştırır, dilerse kapıdışarı eder. Güç var. İş yok. Yürekler acısı durum. O yüzden insanlar içinde her insanımızdan daha cılız kalır işçi, büsbütün çaresiz düşer.

Bir gün işe gitmeseniz ne yersiniz? Nerede kalırsınız? İşten atıldınız mı, tek başınıza hiçbir şey yapamazsınız. Çoluk, çocuğunuzla açlıktan kırılırsınız. Hastalansanız, ilâç değil, bir kaşık çorba veren bulunmaz. Ölseniz, kefen paranız çıkışmıyabilir.

En fakir köylü, bir karış toprağı ile yarım öküzü varsa, ağaçtan saban yontup, yiyecek arpasını, mısırını edinmek için çalışabilir. Siz işçilerin bir mezarlık toprağınız için bile şehir belediyesine para ödemeniz gerekir.

En züğürt esnaf, elindeki çürük çarık aygıdı ile bir köşeye siner. İşgücünü kullanarak ufak tefek birşeyler becerebilir. İyi kötü bir ürün yaratabilir. Tek başına kuru ekmek parasını olsun çıkarmanın yolunu bulur. Siz işçilerin teker teker, he bir dükkâncığınız bulunur, ne iş çıkaracak âletiniz kalmıştır.

Onun için feleğin önünde boynunuz kıldan incedir... Niçin?

DEDE HANDE

KORKULUK

Sosyalizm'de Başsız Develik

(Geçen sayıdan devam)

HİKMET KIVILCIMLI

O haliyle kopuşmalar, her iki yan için de, tersine arınım, tersine doğal seleksiyon yaratmaya daha elverişli düşmüştür.

Esnaf Tezgâhını: Hamamın Namusunu Kurtarış

Beride asıl öğünülen olay yürekler acısıdır. «Tezgâhı kurtardık. Artık Kumaş dokuyacağız» sevinci, bize Tarihten hiç ders almamak gibi geliyor. Bütün dünyanın esnafları, zaman zaman modern makinaları kırıp dökerek, çok «tezgâh» kurtardılar. Bırakın Anadolu'nun Tefeci - Bezirgân yuvası örümcekli Kasabalarında Büyük Kapitalist rekabetten «kurtarılan» zavallı tezgâhlarını, koca İstanbul'un, son model milyarlık Tekstil Büyük Sanayi işletmeleri yanında bile, ne esnaf tezgâhları «kurtarılmamıştır ki?

İnsan o kırık pencereli ayaz izbelerde, tahtalıköye ve remli kafileler hazırlayan yel değirmeni, hattâ taşocağı günlerinden kalma «tezgâh» ları «kurtulmuş» gördükçe, ağlaynsı oluyor. «Kurtulmaz olaydı» diyeceği geliyor. Oralarda kanteri döken esnafçıklara bakın: hepsi Bayan Boran'lardan daha içtenlikli bir temkinle, tezgâhlarının başında «Kapitalizme» candan meydan okumaktadırlar. Ne yazık ki, bu kahramanlıklar, Donkişot'un Yeldeğirmenine saldırmasından başka sonuç vermemektedir.

«Kumaş dokumak» mı? Evet. Niçin dokumasınlar? Tarihin dillere destan olmuş «Hint Kumaşları», Antika şiirleri kaplayan «Keşmir Şalları» hep o arkayik, arkeolojik «Tezgâhlar» la dokunmuştu. Hâlâ da dokunmaktan geri kalmıyorlar. Ne var ki, bu çeşit dokumacılık direndiği ülkeleri, Kapitalizmin birer sömürgesi yapmaktan başka «yararlık» göstermiyorlar. Çünkü o küçük esnafların ilkel «tezgâh» larda kan kusarak dokudukları nesneler, bir kaç eksantrik emperyalist turistin: «Şam işi, Arap işi» bir armağan olsun diye pahalı dövizle ucuza aldıkları «kelepir eşya» dan öteye geçemiyorlar.

Sakın TİP «tezgâh» ının «kurtarılışı» ve «ne kumaşlar» dokuyacağı öğünüsü Bâbil artığı ezeli politika esnaflığımızın genc, hep o: «Balkanlarda bir tane» son model ütopyası olmasın? Bn. Boran'ı, içinin en gizli yerindeki, yeni açmış dükkâncı «Esnaf» çık şeytanı söyletiyor. Kendisini son kez, son kertede bir daha yanıltıyor. Bitpazarından, Finans-Kapital madrabazlığının «garanti» ettiği müzelik «Tezgâh»: ne kurtulucu, ne kurtarıcı ola bilir.

Proletarya Partisi: ne ithal, ne kaçak malı olamaz

Üç buçuk milyonluk modern Türkiye, işçi sınıfına, Sendikalizm ve Parlemantarizm eskisi «Tezgâh»da, Mahmutpaşa seyyar satıcılığına gönüllü «Tezgâhdarlıklar»da yeterli, karın doyurucu olamaz. Yalnış anlaşılmasın. Finans-Kapitalin azdırdığı Tefeci-Bezirgân ortamındaki bütün Siyaset esnafları için parti bir «tezgâh» sayılır. Proletarya Partisini öyle vurguncu tezgâhtar saygısızlıklarından koruruz, sakındırırız.

Politika bezirgânlarımızın ve esnaflarımızın bir kökten yanılgıları da, bu Parti'yi tezgâhla karıştırmaktan çıkar. Onlara göre Parti hazır bir kurulu Tezgâh olunca, onu «edinmenin» yolu açıktır. Türkiye'de ancak, kalitesiz esnafın uydurduğu müzelik tezgâhlar yapılabilir. Aristokrat Amele sendikacıların kurdukları TİP tezgâhı beğenilmiyor mu? Kolayı var.

Komprador ithalâtçıya, bütün sermaye varımızı yatırırız. O bize Avrupa'nın en son sistem tekstil makinesini getiriverir. Yahut, yad illerde Veysel Karâni olmus sürgündeki eş dostla, kaş göz arası bir kaçak dokuma tezgâhı sokuştururuz ülkemize. İstediğinden âlâ Hint kumaşlarını dokuruz ki, feriştahın şaşar!.. Ne dediğimiz anlaşılıyor mu? Proletarya Partisini öyle İthal malı, yahut Kaçak eşya gibi Türkiye'de hangi kapitalist, yahut küçükburjuva açıkgözü olsa yaratır ve işletiverir kanısını yayarlar.

Bu olmaz canım. Olamaz. Çünkü basit çelikten bir tekstil fabrikası bile, ithal edilse, kaçak gelse dahi, önce bir makine uzmanlar ekibince kurulur ve önceden yetişmiş kalifiye işçilerle işletilir. Orasını bırakalım. Proletarya Partisi ithal veya kaçak bir mekanik avadanlık değildir. Her ülkenin kendi toprağından fışkırırsa doğar, kendi insan ilişki ve çelişkileri ortamında gelişir. Dışarıdan aktarma Parti, en az elli yıl gerimizde kalmış, en acı trajedilerimizden biridir. Aynı 50 yıl süredenberi ise, Sosyalizm her biçimi ile gelişe durmuştur.

O yarım yüzyıllık denenmiş Teorik, Pratik girişimlerle ve girişkinlerle boş düşecek her eğilim, bindiği dalı keser. Onu, bu toplumla organik bağı çoktan kopmuş bir takım hazır dut yaprağı kemirerek şişmiş ipek böceklerinin tırtıllarına verilecek firaklı dilekçeler de kurtaramaz. Bunu en iyi deniyen, sayın Nasrettin Hoca Avukat Aybar'ın: Tezgâhı da, Perdeyi de başına yıkan kaybettiği dâvadır. Proletarya Partisi, ne Amerika'da, ne Londra veya Paris'te, ne Moskova yahut Pekin'de «okumak üflemek» le olsaydı, bugün Türkiye'de pabucu büyük Lenin'lerin çokluğundan trafik aksardı.

TİP'in Teorik - Pratik Arınışı:

TİP'in tâze Liderleri, yukarıki sözlerimizi epey karışıkça ve anlaşılmaz bulabilirler. İçlerinde diplomalarına aşırıca güveni olan bilginciller de, az çok bile bile omuz silkebilirler. Biz, asıl TİP'li işçi ve köylü ve halk adamları ile, proleter aydınlar için uğraşı yanlıyız. Bunların Başsız - Develiğe karşı tutacakları yol açıktır. Demir mâdeni İşçi Sınıfıdır, kömür mâdeni Köylülüktür. Bu yeraltı filizlerini günışığına çıkaracak kazma Diyalektik Maddeci metottur. Bu üçlem dışında koparılan her gürültü boşuna ve şüphelidir.

TİP için Evrensel Teori ve Pratik ana problemi, Ütopik Sosyalizmden kurtulup, Bilimcil Sosyalizmi ele almaktır. Bilimcil Sosyalizmi, bir de çok yapıldığı gibi dile almak vardır. Bu tutum «dudaktan kalbe» inmemiş sevgiye benzer. Bilimcil Sosyalizmi ele almak, Doktrinin en genel formüllerini dile dolamak değildir. TİP'in: Programını, Tüzüğünü ve bugüne dek yürüttüğü Düşünce ve Davranışlarını kıyasıya eleştirip, temize çıkarmaktır.

TİP'in Yurtsal Teori ve Pratik ana problemi, Türkiye'nin gerek Sosyal ve gerek Sosyalist Tarihini, şimdiye dek uğratılan baltalamalardan kurtarıp, ele almaktır... Bu da dile almak olmamalıdır. Türkiye'nin hareketini, objektif ve somut gerçekliği ile, hiç hak yemeksizin eleştirmelidir. Sonra, bu eleştiri ışığında, gerek insan, gerek kavram varlarını, maddece ve anlamca, bugüne taban yapmalıdır.

Ancak o zaman Sosyalizm Başsız - Develikten yakasını kurtarmaya başlar. Temelsiz, köksüz, tarihsiz kalmanın boşluğunu giderir. Hem Kuşaklar arasındaki bağlar, frenklerin «Frustration» dedikleri biçimde tırtıklanıp aşındırılmaz; hem Düşünceler ve Davranışlar arasındaki ilişkiler hakyemez ve yaratıcı bir süreklilige kavuşur. Tabii burada Plâtonik ilân'ı aşklar, yahut kişlcil hesaplar söz konusu değildir.

OTO KRİTİK

Ayağımızı Yere Basalım

Orhan MÜSTECAPLI

Düşmanla çarpışmaya girişecek bir askerî birlik; herşeyden önce, savaşacağı arazinin jeolojik yapısını ve coğrafî şartlarını iyice tanımak, bilmek zorundadır. Çünkü dağlık bir arazide, soğuk ve kuru bir iklimde yapılacak savaş ile ormanlık arazide, soğuk ve kuru iklimde yapılacak savaş; gerek plânlamada, gerek uygulamada başka başka hazırlıkları ve davranışları gerektirir. Sosyal mücadele alanında da bu aynen böyledir. Her devrimci örgüt, devrimci çevre veya kişi, devrimci savaş vereceği ülkenin ekonomik ve sosyal papısını, politik şartlarını tanımak, bilmek ve çok iyi değerlendirmek zorundadır. Aksî halde başarı sağlanamaz.

Yukarıda söylediklerimiz genel doğrulardır. Yurdumuzdaki Devrimciler arasında evvelallah bunları bilmeyen ve kabullenmeyen tek kişiye rastlıyamazsınız. Fakat uygulamaya gelince iş değişir: Hepimiz fili tarif eden körlere döneriz. Türkiye'nin ekonomik - sosyal ve politik yapısını tanımlamada ve somut şartlarını değerlendirmede apışır kalırız.

Bazı keskin Devrimcilerimiz, Türkiye «Yarı Feodal» dir der, kesip atar: Çünki MAO, Demokratik Devrim öncesi ÇİN'i öyle tanımlamıştır. Bazıları daha baskın çıkar; «Türkiye'de hâkim üretim biçimi, Feodal üretim biçimidir» der: Çünki Feodal kalıntıların yoğunluğu başını döndürmüştür. Kimi, Türkiye «Kapitalist Ülkedir» der: Çünki LENİN, Cumhuriyet Devrimini «Milli Burjuva Devrimi» diye tanımlamıştır; bizim allâmeler de bu gerçekten kendi işlerine gelen anlamı çıkarmışlardır. Kimi de hiç bir şey söylemez: Hiç olmazsa bu konuda gelişigüzel bilgisizce lâf etmenin sorumluluğunu anlamıştır.

Gelgelelim başka biri çıkıp da, işi körlerin fili tarifine benzetmiyelim; Türkiye'nin yapısını doğru olarak tesbit edebilmek için onun tarihine eğilmek zorunluğu vardır; orijinal sınıf çelişkilerini ve kendine has özelliklerini iyi anlamak zorunluğu vardır dedi mi... Kıyamet kopar; bütün ayrı telden çalanların elbirliği ile kumpaslar kurulmaya başlar. Aman, fil gerçek biçimde tanımlanmasın; bizim keskinlerimizin de körlükleri ortaya çıkmasın.

Oysa tarihsel değişim ve gelişim; ergeç bütün körlükleri ve yanlış görüşleri ortaya çıkaracaktır, bundan kaçınılamaz.

Doğru olan; gözlerimizi bir an önce açıp gerçekleri kabul etmemizdir. Herşeyden önce Türkiye'nin ekonomik - Sosyal ve Politik yapısını; Marxist - Leninist teorinin ışığı altında iyice öğrenmeliyiz. Devrim Savaşını vereceğimiz ülkemizi ve şartlarını iyice tanıdıktan sonra da; Devrimci teorimizin kılavuzluğunda, pratikteki çalışmalarımızda başarılı sonuçlara ulaşabiliriz. Ayağımızı yere basmaktan korkmayalım.

İSTANBUL DEVLET MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİSİ ÖĞRENCİ BİRLİĞİNİN BİLDİRİSİ :

Akademimizde devrimcilere kahpece saldırılarda bulunan sırtını Amerikan emperyalizmine ve onun yerli işbirlikçilerine dayamış çağdışı zihniyetli ve sapık irtica hevesliler bugün de bir saldırıda daha bulunmuşlardır.

«İSTİKLÂLİ TAM» İlkesinin ve Devrimlerin bekçisi onurlu Ordumuzun genç öğrencilerine «cihad» ve «mücahit» sesleriyle saldırmışlardır.

Devrimci çevreler aleyhine egemen sınıfların girişikleri çeşitli tertip ve terörler gün geçtikçe artmaktadır.

Artık egemen sınıflar ve maşası irtica, Ordu mensuplarına da saldırmak cüretini gösterebilmektedir. Bu saldırının temelinde irtica hareketlerine karşı en güçlü sesin Ordudan gelmesi yatmaktadır.

Biz devrimci gençler olarak bu saldırıyı protesto eder, Halkımıza duyurur, ilgilileri uyarırız.

KAHROLSUN A.B.D. EMPERYALİZMİ...

KAHROLSUN İRTİCA...

YAŞASIN DEVRİMCİLERİN HAKLI KAVGASI...

YAŞASIN TAM BAĞIMSIZ VE GERÇEKTEN DEMOKRATİK TÜRKİYE...

İ.D.M.M.A.
Öğrenci Birliği

ORTANIN SOLU ve küçük üretmenlerimiz

(Geçen sayıdan devam)

NEMRUT çağının HACI AĞACA satılık kalleşliğinin, ultramodern Amerikan casusluğu ile bağdaşarak, halkı «oy davarı» durumunda atom mezbahasına sürüklemek hürriyeti'dir... «Esnaf ve Sanatkârlar»: sürü sürü ürkütüldükleri Kur'an Kursları» nda harıl harıl «Kafadan gayrımüsellâh» edildikçe, Dikta düşmanlığı kimin değirmenine su götürüyor?

CHP Sosyal alanda «Sosyal Adalet» çidir. 10 yıllık DP ve 10 yıllık AP (Finans - Kapital + Tefeci - Bezirgân) saltanatı boyunca «gerçek» ne oldu? S. B. Ecevit söylesin:

«Büyük zengin çiftçi, binlerce dönüm toprağı olan çiftçilerden alınabilen zirai verginin yıllık toplamı 50 ilâ 60 milyon arasındadır. Halbuki, uzmanların yaptığı hesaplara göre ve bizim de Parti olarak incelemelerimize göre, zengin çiftçiden 1,5 milyar lira vergi toplamak mümkündür. (A. Y.)

Demek CHP 25 yıldır bu «Sosyal Adalet» e seyirci kal her şeyin sosyal nedeni: Antika Tefeci - Bezirgân vurgunculuğunda toplanır. Batı niçin «Kalkınmış ülke» dir? Şunun için: Batı, 500 yıldan beri Tefeci - Bezirgân sermayeyi kesinlikle yenilgiye uğratmış; onun yerine Modern Kapitalizmi geçirmiştir. Türkiye niçin Kalkınmamış geri ülkedir? Şunun için: Türkiye 100 yıl Saltanat, 50 yıl Cumhuriyet boyu hep, «Batıcılık» lâfı altında «Muasır Medeniyet: «Çağdaş Uygarlık» palavrasını siper alarak Kapitalizm maymunluğu yapmıştır. Tefeci - Bezirgânlığı altedemediği için, normal ve namuslu bir kapitalizme girememiştir. Vurgunculuk ve Tefecilik yerli millî kanser illetimiz olmuştur.

Tefeci - Bezirgân Ejderha ve Pahalılık:

Böyle Tarihcil ve Sosyal yaman anlamlı Tefecilik karşısında, tüm Üretmenlerin. Esnaf ve Sanatkârlar kadar köylülerin, memur ve başka aydınların da öncüsü olması gereken bir Parti nasıl davranmalıdır? Hiç değilse Batılılaşma ülküsünde içtenlikli ve Konsekan (mantıkçıl sonuçlu) olmalıdır.

«İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir Kütleyiz.»

mış. Şimdi uyanıyor. Yadırgamıyoruz. Zararın neresinden dönülse kârdır. Ancak bu sonuçta, CHP ideolojisinin hiç mi payı yok? Varsa, o 40 yıllık ideolojiye sade bir «Ortanın Solu» etiketini yapıştırmak yeter mi? Finans ve Hacı Ağalarının her köşebaşında bir «Camii Şerif» inşa ettirişleri, Şehirli ve Köylü üretmenciklerin paracıklarından ve oycuklarından başka neden güç alıyor?

Tefecilik Denilen Kanser İlletimiz:

CHP Ekonomi alanında, sözgelişi Tefeciliği istemiyor mu? İnsan öyle sanır. Ve ancak öyle olsa Ortanın Solu bir anlam taşır. Türkiye'de aşırı pahalılık ve aşırı devletçilik ve aşırı vergicilik de aşırı vurgunculuktan ileri gelir... Aşırı vurgunculuğun kökü: Antika Tefeci - Bezirgânlıktır. Tefeci yüzde 100 fâiz vururken, onu koruyacak Devletin daha az masraflı, hafif vergili olması olanaksız kalır.

Onun için B. Ecevit şöyle der:

«Kalkınmış Batı ülkelerinde satılan mal üzerinden alınan vergi yüzde beşin üstüne çıkmazken, hattâ bizde yeni kanunla yüzde 10, yüzde 15 oranını bulmaktadır.» (A.Y.)

Batıda neden vergi yüzde 5'i geçmez? Çünkü orada normal fâizler ve kârlar da yüzde 5'i geçmez. Bizde neden vergi Batıdakinin 2-3 katı yüksektir? Çünkü bizim vurguncular için yüzde beş, on kâr, dişlerinin kovuğunu bile doldurmaz. Böyle bir soygunu ise ancak pahalı Devlet ayakta tutabilir.

Demek Türkiye'de Aşırı

Bu nasıl olur? Önce Tefecilik ile Bezirgânlığın birbirine göbek bağıyla bağlı. Marks'ın dediği gibi «Zwillingsbrüder: İkiz kardeşler» olduklarını kavramalıdır. O zaman Tefecilik nasıl üretmencikleri ağır fâizlerle eziyorsa, tıpkı öyle ve elbirliği ile Bezirgânlığın da gene en başta üretmencikleri vurgunculukla haraca bağladığı gözden kaçırılamaz.

Antika Sermayenin Tefeci bölümü yüzde 100 fâiz alırken, Bezirgân aracı bölümü yüzde 100 kâr çekmeden edemez. Hele Türkiye'de bu Antika Sermayenin ikiz kardeşliği, özellikle bütün kasabalarda sık sık aynı kişide toplanır. Üretmenciklere vurgun fiyatına pahalı mal satan Bezirgân, aynı zamanda ağır fâizle ödünç veren Tefecidir. Ve Batı kapitalizminde görülmedik pahalılığı yapan bu iki başlı Antika ejderhadır: Tefeci - Bezirgândır.

Böyle bir ejderha karşısında, B. Ecevit boşuna üzülüyor:

«Esnafla halk haksız olarak karşı karşıya getirilmek isteniyor. Hayır, esnafla halk ayrı değildir, karşı karşıya değildir, birdir.» «Pahalılığın asıl sorumlusunun esnaf ve sanatkâr olmadığını anlatmak istiyorum.» (A.Y.)

Bunlar «Lâpalisin hakikatleri» dir. Elbet küçük esnaf: halktandır. Elbet «İthalâtçılar ve İstifçiler» «iki misli, üç misli fiyat» koyarlarsa: elbet «Devlet bir takım ihtiyaçlara, gaza, mazota zam yapar» ise, pahalılığı küçük esnafa yüklemek alçakça bir oyun olur. Elbet: «Esnafın asıl müşterisi, köylüsü ile, işçisi ile, memuru ile çalışan halk topluluklarıdır.» Elbet: «Fakir milletin zengin tüccarı olur, fakir milletin aracısı, tefecisi olur.» (A.Y.)

Mesele bu mu? Mesele bundan çıkarılacak sonuçtur.

HALK KURTULUŞU GÜZELSANATLA OLUR MU?

B. Ecevit te azçok Tefecinin Bezirgândan ayrılmaz bir millî başbelâmız olduğunu seziyor. Şimdi ahuvâh etmek değil, yapılacak işi belirtmek düşer bir «Büyük Ana - Muhalefet Partisi» Liderine. Burada duyguculuk, ve sübjektif protestolar hiçbir sonuç getirmez. Halk uğruna operet çığlıklı şöyle tiradlar ve edebiyatlar da karın doyurmaz:

Dr. HİKMET KIVILCIMLI

«Sayın delegeler, bizim kanaatimize göre, sözlerimin başında belirttiğim gibi, esnafı ve sanatkârı sıkıntıdan, geçim zorluğundan, güvensizlikten kurtarabilmenin temel şartı, halk çoğunluğunu yoksulluktan kurtarmaktır.» «Fakir milletin esnaf ve sanatkârı ister istemez fakir kalır. Onun için esnafın kurtulmasının yolu, dar ve orta gelirli halkı, çalışan insanları kurtarmaktır... Bir avuç insanın değil, tüm halkın gelir seviyesinin yükselmesidir. Halkın kazancı arttığı zaman esnafın da kazancı artacaktır. Halkın yüzü güldükçe esnafın da yüzü gülecektir.» (a. y.)

(Devamı var)

Eninde Sonunda

Sen hey Amerika, benim tepemde
Sanmaki böyle hep dikileceksin
Bugün değil ise, yarın mutlaka
Defolup yerine çekileceksin

Benim adım proleter dört bucak
Bir gün ayak seslerimi duyacak
Ve benim önümde duramayacak
Boynunun üstüne yıkılacaksın

Sen de farkındasın elbet varımın
Hesabını soracağım kârımın
Kırk dört numaralı ayaklarımın
Nasırı dibine döküleceksin

Mavi gökte bayrağım var, kızıl kan
Kitaba, silâha sarıldığım an
Avrupa'dan, Afrika'dan, Asya'dan
Bil ki ta kökünden sökülececksin

Sana kesin söylüyorum bana bak
Öyle bir gün gelecek ki alnı ak
İnsanlar içine çıkamayacak
Yüzüne lânetle bakılacaksın.

Yalanların, zulmün, gücün bitecek
Uşakların koyup seni gidecek
Ardından sen seni mahkûm edecek
Halkalı ipime takılacaksın.

ÂŞIK İHSANÎ

Pratik Devrim Orijinalligimiz: GENÇLİK

(Baştarafı 1. sayfada)

O çağ için bu, tutum iki yanın da işine gelmiş. «Genç Türk: Avrupalıyı örnek alınacak Uygarlık saymış. Avrupalı bizi «Genç Türk» bilmiş... Giderek, Genç Türklük Avrupa'da bir term olmuş. Avrupa, üstün Kapitalizm düzeni olduğu için, ne icat ederse, dünyaya onu satmış. Genç Türklüğü biz icat etmişiz, ama satışımız kıt. Hangi malımızı bir Levanten komprador veya Avrupalı firma aracılığı olmaksızın sergileyip sürümlendirebilmişiz. Genç Türklük metalımızı da, Avrupalı Kapitalizm standart bir termleştirip evrene sürmüş ve kabul ettirmiş.

DEVRİMCİ SINIFSIZLIK

Bu neden böyle olmuş? Dünyanın her yerinde Sosyal Devrimlere Gençler katılır, öncü olurlar... Niçin Türkiye'de, Sosyal Devrimci der demez akla hemen «Genç Türkler» gelmiş? Avrupa'da genç mi yoktu Sosyal Devrimler sırasında? Danton'lar, Marat'lar, Robespierre'ler, Saint-Just'ler 25-35 yaşlarında giyotinden ölüme geçmediler mi? Neden başka milletlerin devrimci gençlerine «Genç Fransız», «Genç Alman», «Genç İngiliz», ve ilh. denmemiş te, yalnız bizimkiler «Genç Türk» olmuşlar? Ondan sonra gelen her milletin genç, uçkun devrimcilerine: «Genç Türk» denilmiş?

Şundan. Avrupa'da Sosyal Devrimi kendi ekonomik varlığı ve politik tutumu ile benimsiyen Modern Kapitalist adlı bir sınıf gerçekleştirdi... Ve gerçekleştirdiği şeye açıkça: Sosyal Devrim, onu yapanlara kısaca «Devrimci» (Osmanlıcada: İhtilâlci) denildi. Türkiye'de öyle bir Modern Batı Kapitalistleri sınıfı yoktu. Kapitalizm, Batı'dan ithal edilen mal'dı. Bu Avrupa malının yerli malımıza üstünlüğü su götürmüyordu. Şimdi ne olacaktı?

Türkiye'nin Bâbil Kulesini andıran «yetmiş yedi buçuk» dil, din, ırk, mezhep mozayiği Osmanlı Toplumunda yaşlılar: Fâtih Mehmed'lerin, Yavuz Selim'lerin, Kanunî Süleyman'ların geçim, yaşantı, düşünce ve davranışlarıyla şartlanmışlardı. Hatta gep gencecik okuryazar, ülemâ bile: Devlet Kapıkulluğunda bir «fodla» (yumuşak ekmek) bulur bulmaz, Osmanlı Tarihinin derinliklerine dalıp gidiyordu. Ayıkdırabilirsen aşkolsun. Hâlâ sayıları milyona yaklaşan memur kapıkullarımız ve Apeci-Depeci kara halk yığınlarımız başka türlü mü, kendi kendisine yadlanmıştır.

Beride, o tapınak Osmanlı Tarihi kubbesi çöken câmie dönmüştü... Kapıkullarını fodlalıyan Devlet te, Memleket te sapır sapır dökülüyordu. «Vatanın bağrına düşman dayamıştı hançerini». Genç Türk: «Yok imiş kurtaracak bahtı kara mâderini» diye yas bağlayıp sızıldanıyordu. Neden «yok imiş?» Çünkü, Avrupa'da 500 yıl birikiminden sonra Sosyal Devrimi icat ederek iktidara gelmiş bulunan Modern Kapitalist Sınıfı Türkiye'de yok idi!

YAŞLI TÜRKLERİN ÂHİRETİ

Yok diye her iş oluruna bırakılır mıydı? Onu istesek yapamazdık. Kapitalizm Batısı, koca Osmanlı İmparatorluğunu yarı-sömürgeleştirmekle bırakmamıştı; dört bir yanından didik didik ederek «it dalamış keçiye çevirmişti.». Saray'ın dört duvarlı zindanında kapalı duran Padişahlık burnunun ucunu göremezdi. Padişah Kapısında Kulluktan daha çıkarlı ve şerefli iş bilmiyen, o saçlı, sakallı, kavuğundan apışına dek «nişân'ı zişan»lar ve renkli sırmalı kurdelâlarla apokarya maskarasına çevrilmiş anlı, şanlı, örflü, heybetli Paşalar - Maşalar, Beyler - Meyler, Efendiler - Ağalar, Eşraf ve Âyanlar «dünyalarından geçmiş» lerdi.

Şimdiki benzerlerinin ünlü «Nurlu Kalkınma» felsefelerinden daha çok sınanmış Tarihsel felsefeleri de vardı. İbn'i Haldûn: Bir Devletin doğal ömrünü 100 — 150 yıl kesmemiş miydi? Osmanlılık sürenin kaç katı yaşlıydı? «Devr'i inhitat» çoktan başlamıştı. Çökecektik. Kader! «Elmukadder - Lâ yukadder!» (Alın yazısı değiştirilemez). Böyle düşünüyorlardı o zaman Türkiye Ulu kişileri. Tıpkı bugünkü Büyük Adam'larımızın: «Özgür Girişimden»' (yâni dünyada batan Kapitalist sömürüsünden) başka türlü «Nurlu İstikbâl» göremedikleri gibi.

Yaşlılar, nasıl olsa dağarcıklarını bu dünyada doldurmuşlardı. Öbür dünya için anıtkabir türbeciklerinin de mermerine ve ustalığına harcanacak harçlıkcağızlarını biriktirmişlerdi. Bak her mezar taşının başında ne yazılıdır: «Hüvel Hallâk el bâkiy!» (Kalıcı olan o yaratıcıdır). Yaşlı Türkler hep geçici, gidici. Musalla taşında Sarıklı İmam boşuna konuşmaz: «Gel!» dedi mi, gidilecek. «Bâkiy kalan bu kubbede bir hoş sadâ imiş!»

GENÇ TÜRKLERİN DÜNYASI:

Yaşlı Türkiye'nin Türkleri böyle düşünüp davranıyorlardı. Türkiye'nin kendi temelinde bir devrimci üretici güç, Türkiye'nin kendi yapısı içinde bir devrimci sınıf yoksa, onlar ne yapsınlar? Onlar için başka çıkar yol yok: «İşte geldiler. İşte gidiyorlar!». Dedik ya, tıpkı bugünkü Paşa atalarımız, Beyefendilerimiz, Hacıağalarımız gibi. Onlar için, nereden gelmiş olursa olsun, o zaman Entelicens Servis'in, şimdi CİA'nın estirdiği akıntıya kapılmaktan kolayı bulunur muydu?

Ancak, Genç Türkiye'nin Türkleri için iş böyle miydi ya? Onlar yüklerini yap» mamışlardı. Üstelik yaşıyacaklardı. Avrupa'dan tercüme edilmiş en kötü kitap, ne denli medrese Eflâtunluğuna boğulup, mızraklı ilmühâl tecvidi üzere kaydırılırsa kaydırılsın: yaşamak döğüşmektir, diyordu. Yaşlı başlı toklar, herhangi bir «Ecnebi Şirket» in, yahut «Düyunü Umumiyye» nin gölgesinde günlerini gün edebeilirler, çalınan her havada kalgıyıp oynıyabilirlerdi. Gençler öyle mi?

Yaşamak istiyor «Genç Türkler. Yaşlı başlı Türkler «kader» bildikleri gâvura teslim olmuşlar: Devlet te, Memleket te, batan gemi gibi delik deşik. Boğulmaktansa dövüşmek gerek Baksana, Balkandaki domuz çobanı Sırp'a, Bulgar'a, Yunan'a, Ulah'a. Alnının şakına «Ya Hürriyet, Ya Ölüm» yazmış. İnsan çobanlığında (Reâyâ gütmekte) Tarih boyu şân yapmış Türkiye'nin Türk'ü aşağı mı kalacak?

Yaşlı Dedeler, Atalar, Babalar, Amcalar dünyadan el çekmişler. Gayret genç dayıya düşüyor. Hem nerede? Daha okul sırasında. Padişahlar, şimdiki Efendilerimiz gibi, Devrimci gençleri Beyazit Meydanında, Kanlı Pazarda, Sokak ortasında, Okul sırasında kurşunlatmak usulünü keşfedememişlerdi. Tutup kulağından, Genç Türkü Fizan'a (şimdiki Libya'ya) sürüyor. Arkasından ölmesin diye bir maaşçık ta bağlıyor.

BİRİNCİ DEVRİM GELENEĞİMİZ

Ülkücü Genç Türklerden satın alınamıyanlar:

«Köpektir zevk alan sayyâd'ı bi insafa hizmetten» (İnsafsız avcıya kulluktan hoşlanan itir) diyorlar. Erzurum'dan Napoli'ye, Tunus'tan Marsilya'ya göçmen kuşlar gibi «atladı Genç Osman» gittiler. Bunlar, kapitalizm bilmiyorlar, «Hürriyet» diyor da bir daha demiyorlardı: şimdi kimilerin «Sosyalizm» dururken «Demokrasi» dedikleri gibi... »Âaah! Ey diydâr'ı Hürriyet» (ey özgürlüğün yüzü gözü) dediler durdular. «Esiyr'i aşkın olduk, gerçi kurtulduk esaretten».

Uzundur anlatması. Acı tatlı, Türkiye'nin Devrimci geleneğinde Genç Türklük birinci orijinallik olarak kaldı. Bugün nice tok «Aklı evveller»: bütün yaşları başlarıyla: «Hiç okul sırasında çocuklar da, büyüklerin işlerine karışır mı? Kıyamet âlâmeti» deyip, «Toplum» copuna, «Komando» kurşununa sarılıyorlar. Boşuna zahmet, boşuna cinayettir yaptıkları. İflâh etse, Kızıl Sultan Abdülhâmit Hakan ederdi. Gençliğin devrimciliği, Toplumumuzun birinci modern gelenek-göreneği'dir. Gelenek-görenek: Tarihi temelinde yürüten üretici güçtür. Yoktur ona dişini geçirecek güç insanlıkta.

(Gelecek sayıda: 2. Pratik Devrim Orijinalitemiz: Ordu)

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Ve Millet cinayetlerin hesabını soracaktır

(Baştarafı 1. sayfada)

bıçağı ile birkaç şüpheli kon serve kutusu buldun mu: Aşırı solculara yüklen.

Bu çirkin oyunun içyüzü nedir? Her yıl üniversiteye 50 bin genç başvuruyor. 40 bini sokakta kalıyor. Bu mesele değil. Üniversiteye girme piyangosunu kazananlar daha mı mutlu? En çok satan havacıva gazete bile yazıyor: «40 yıl önce 5 öğrenciye 1 profesör, bugün 88 öğrenciye 1 profesör düşüyor.» Ve daha neler, neler?.. Üniversiteye gireni girmeyeni gençlerin, hepsi birden dağa çıksalar hakları var. Hâlâ «öğretim hürriyeti ve emniyeti» adına krokodil gözyasları döken dökene...

«Paşa» bile «Ortanın Solu» oldu, «Sosyal Demokrat» oldu, (güveğisinin deyimi ile): «Kripto sosyalist» oldu. Türkiye'nin kuşkusuz en tecrübeli ve en kulağı delik devlet adamı.

Bütün ülkenin ve ülke dışının en gizli haber alma servisleri, Başbakanlardan çok önce ve çok daha doğruca olayları onun kulağına fıslarlar. Gene de «Paşa»: — gecinden versin, — «Kalb krizi geçirdi», illâ ki: «Aşırı sağ ile Aşırı solu» aynı terazinin kefesine koyma hastalığını geçiremedi. İkide bir, sapır sapır faşist kurşuniyle hep sol gençler döküldükçe: «Aşırı sağ»ı «Aşırı sol» ile haklı çıkartıyor. Bu «tarafsızlık» mıdır? İnsafsızlık mıdır?

Hangi «sağ», hangi «sol» efendim? Kimin nerede, nasıl devrimci genç avladığını bilmiyen politikacı kaldı mı? İşte millî emniyetimizin en sayılı yazarlarından Sayın B. Abdi İpekçi, «Aşırı solcu» ların öldürüldüğü Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'n dan «Son olaylara kadar tarafsızdım» diyen çocuk yüzlü «Yıldırım hanım» ı bulmuş. Soruyor:

«Kuruluş tam bir felce uğradı, nasıl gelindi bu noktaya?»

Hanım kadın kızcağız akıllı akıllı anlatıyor:

«— Sağcılar İDARE tarafından desteklendiği için okula hâkim... Onlar hep İDARE'nin haklı olsun, haksız olsun, baştakilerin söylediklerini olduğu gibi kabul ediyorlar... Solcu olan arkadaşlar İDARE'den TEHDİT alıyordu hep. Ve hazırlık sınıfında ise geri döndürme falan gibi tehditlerde bulunuyordu. Okulun bu derece taraf tutması, öğrenciler arasında tamamen ikilik yarattı.» Ve ilh., ve ilh...

Demek gençleri birbirine düşürten ve kırdırtan kim? «İDARE»! Kimdir o İDARE? Yüksek Öğretim İdaresi, Üniversite İdaresi, AP İdaresi: 500 Şirket+ 2000 Taşra tefeci - bezirgân ağa İDARESİ. Onlar cennete ısmarladıkları Köylüyü, Esnafı bin yıldır «destekler» görünüp sömürdükçe, «Komünizm geliyor ha!» diye «tehdit» ederek «İdare»yi kıvırtmışlar. Öğrencinin de o umacı ile ödünü patlatmaya özeniyorlar.

E, öğrenci, «öbür dünyaya» adaylığını koyup oy veren câhil köylü, kör esnaf değil. «Bu dünyada» yaşıyacak. Ve her şey gibi «Komünizm» denilen şeyi de az çok okuyarak anlamıya çalışıyor. Yutmuyor Finans - Kapital Beğleri ile Tefeci - Bezirgân Ağaların lâpçın kokan vurguncu yalanlarını. Mâsum Yıldırım kız, hiç iddiasız açıklıyor:

«Halbuki sol tarafta biz hakkımızı her zaman arıyabiliyoruz. Ben şimdiye kadar tarafsızdım. Fakat bu olaylarda bir az daha sola eğilimli oldum.»

Demek: Sol: «Hak» arayandır, SAĞ: «Zor» ve Zorbalık'tır.

Ve demek halk içinde zor oyunu bozuyor. Hiçbir haklı tezi kalmamış olan bozuk düzen Hacı - Bey ve Ağaları: zorla köylüyü, esnafı Ahirete itebiliyor. Ama canlı genç ruhta soyguncu zorbalık İsyan doğuruyor. Sen solcu mu öldürüyorsun: öyleyse temiz genç vicdan solcudur! İmam -Hatip okulunda beyni yıkanmış fakir çocuklarından birkaçını birkaç yıl daha Komandolaştırıp «Komünizmle Mücadele» komedyasında facia oyuncusu yapabilirsin. Ama onlara bile güvenme Hacı - Ağa - Bey! İlkokul bilgisi olmıyan fakir çocukları da er geç gözlerini bu dünyaya açacaklardır.

Batıda Işçi Papazları yetiştiği gibi, Türkiye'de de «Marksizmi tartışan» İmam - Hatip gençleri her gün çoğalıyor ve çoğalacaktır. Bu kurtuluş çığı bir yol sarp yamaçların yücesinden kopmuştur. İmam - Hatip de, dünyasından geçmiş yılgın fakir köylünün, işçi sınıfı içine yuvarlanan, yaşamak istiyen yavrusudur. Bir gün «Mülk Tanrınındır» diyen, Tefeciliği (Rıba'yı) birinci haram sayan Kuran'ı Kerimi dikkatla okuyup anlıyacaktır. Yavaş yavaş: Finans - Kapital ile Tefeci - Bezirgânlığın vurguncu iratçılık, faizcilik (Rıbâ) olduğunu öğrendi mi, gençler ve işçilerle arasına kan sokmuş soyguncuların canavar yüzlerine Allahın emriyle tükürecektir.

Gençliğimizin, yaşlı başlı Derebeyi artığı ve Geberen Kapitalizm leşi olmuş Efendilere, Beylere, Paşalara. Sultanlara her gün tâze kam ile, gürbüz canı ile cömertçe verdiği büyük ders budur. «İDARE»yi binbir cinayeti içinde kuduzlaştıran gözü karalık da, buradan geliyor... Bitmiştir umacıyla çocuk kandırmak! Geçti o Borun Pazarı: bütün kokmuş Düzen Efendileri, Bayları, Bayanları, Hacıağaları, Paşa Sultanları, sürsünler kaatil eşeklerini Niğde'ye!

Rüzgâr eken Finans - Kapital Tekelcileri ile omuzdaşları Tefeci - Bezirgân soyguncuları, hiç beklemedikleri yerlerinden fırtına ile biçilecek lerdir. Modern Toplum Firavunların, Nemrutların kan içinde batan Antika «Ahiret» düzeni değildir. Her gün geveledikleri «Mizan günü» onlara Şahdamarlarından ve kursaklarından daha yakındır. İşsizlik ve Pahalılık iskencesi ateşinde yanan çoluk çocuğu ile Halk, onlardan sokak ortasında resmen Genç öldürtmenin hesabını da yaman soracaktır.

ÖZÜR DİLERİZ

Geçen sayıdan kalan devamlı yazıların çokluğundan ötürü «GENEL DİRENİŞ» yazısını bu sayıda koyamadık. Okuyucularımızdan özür dileriz.

Memleketimizden Manzaralar

Köyde işsiz kaldı, indi şehire...

Türk Sinemasında Umut

(Geçen sayıdan devam)

Abdülkadir PİRHASAN

Gelelim sinema emekçilerine.

Bu işverenlerin çalıştırdıkları kol ve kafa sinema emekçilerinin durumu ise tek sözle bitiktir. Sinema emekçileri, set işçileri, ışıkçılar, kameracılar, figüranlar, oyuncular, yönetmenler, yardımcılar, senaryocular; stüdyoda çalışan, dublajcı, montajcı, lâboratuvarcı, matüpocu, v.b. kol ve kafa işçileridir. En dağınık, en başıboş, en dayanışmadan yoksun, setiekiler ve figüranlardır. Çoğu kez uzman emeğe bakılmayan, lümpen, yarı lümpen kişilerle doldurulan setlerde iş koşulları aklın alamıyacağı ağırlığa varır. Günde 14-16 saat çalışma olağandır. Bir haftada film bitirme çabası, bu saatleri daha da çoğaltır. Söz gelimi günlük kirayla girilmiş bir lokalden çabuk çıkabilmek için geceli gündüzlü 30 - 40 saat çalışıldığı olur. Aldıkları ücret ilk bakışta parlak görünse de, iş bitiminden sonra süresiz, bazı aylarca işsiz kaldıkları düşünülürse durumları kolay anlaşılır. Görünmez tehlikelerle dolu sette canlarını yitirdiklerinde yakınlarının dışında kimsenin kılı kıpırdadığı görülmez. Bir sendikada birleşme, yasal haklarını arama yeteneğinden, bilincinden yoksun bırakılmıştır çoğu. Figüran ajanlarınca devşirilen figüranlar, gülünç denecek azlıktaki gündelikleri bile ödenmeden çoğu kez aç açına çalıştırılırlar. Işıkçılar ışık sahiplerinin, kamera yardımcıları yönetmenlerin sömürüsüne uğrarlar ayrıca. Oyuncuların, kameracıların, yönetmenlerin, senaryocuların durumu da daha parlak değildir. Ayni sürgit işsizlik baskısı, ücret düşüklüğü bunların da tepesindedir. Değil bir düşünceyi, sıradan meslek onurunu savunmak bile büyük bir sorun olur. Piyasaya, egemen bir kaç kodaman firmaya bağlanarak işini tıkırında yürüten, kafasım, kimliğini bu düzene adamış üç beş kişinin dışındakilerin durumu budur. Tefeci - yağmacı düzenin parlak yüzleri başoyuncuların talanı arttıkça, öteki oyuncuların zaten düşük olan ücretleri daha da düşer, iş alanları daralır. Ömrünü bu yolda harcamış yaşlı başlı oyuncuların, ellerinde ödenmemiş bonolarla film yazıhanelerinin kapısında sürünmesi insanı utandırır. En düzenli işçi görüntüsü veren, stüdyolarda çalışan -Dublajcılar dışındaki- kalifiye sinema emekçileridir. Onlar da yapıları gereği, işçi aristokrasisi tutumundan kurtulamazlar çoğu kez. Dublâjcılar yabancı film dublajından kazanç sağlarlar. Çoğunun asıl işi, maaşlı tiyatro oyunculuğudur. Burada da lokmanın büyüğünü yönetmen durumundaki ekip başları alır.

Bütün bu dağınık, birbirine yaklaşma, dayanışma yeteneğinden yoksun; en aşağılık bir çark içinde gün günden yozlaştırılmak istenen emekçi kalabalığı, ayrıcalıkları bir yana, ister istemez ülke düşün ve bilinç düzeyinin bile gerisine düşer. İyi filmin bilinçli, bilinçsiz ilk engeli bakarsınız bunlar oluverirler.

Yukardan beri çizdiğimiz tabloya bir de ağır sansür baskısını, görünür görünmez polis denetimini koysanız sinemamızın bugünkü durumu iyice ortaya çıkmış olur. Böylece de bugünkü Türk sinemasında iyi film için bütün umut kaçamakçılara kalıyor demektir. Böyle bir kaçamaktır işte GÜNEY'in UMUT'u...

Yılların başoyuncusudur Yılmaz GÜNEY. UMUT'un başyazılarında GÜNEY'in adını prodüktör, yönetmen, senaryocu olarak görünce bilen bilir bunun nasıl bir devlet kuşu olduğunu. Kendi başına buyruk GÜNEY de bilinişini değerini, en güzel demiyeceğim, en ödünsüz (tâviz siz) Türk filmini yapmıştır... Güzelliği de burdan geliyor.

İyi tanıdığı, sevdiği, acıdığı birini Adanalı Cabbar'ı anlatıyor GÜNEY. Evini, işini yöresini, koşullarının anlatıyor. Yer yer ilkel, gramersiz, savruk; yer yer de şiirli, baştan sona içten bir anlatım bu. Aslında tam bir bütünlük içinde iki bölümde gelişiyor film. Tam bir bütünlük sözünü Cabbar'ın kişiliği, filmin anlatım yöntemi açısından kullanıyoruz. Yanlışlık ta burda başlıyor sanırım. Arabacıların yürüyüşüne kadarki birinci bölümde Cabbar'ı anlatmaya yeterli olan GÜNEY'in sineması ikinci bölümde etkenliğini yitiriveriyor birden. Çünkü gerçekçi savruk anlatım, asıl büyük sinemanın kapısına varılan ikinci bölümde yeterli olmaktan çıkıyor. (Devamı var)

FABRİKA HABERLERİ

● **6000 KÖMÜR İŞÇİSİ OCAKLARA İNMEDİ:**

1970 yılına ait iki maaş tutarındaki ikramiyelerini alamayan Ereğli kömürleri işletmesi «Üzülmez» üretim bölgesinin «Asma» ve «Dilaver» ocakları ile «Karadon» üretim bölgesinin «Gelik» ocaklarında çalışan işçiler 30.12.1970 tarihinde saat 24.00'ten sonra ocaklara inmemişlerdir. Öte yandan, Kozlu üretim bölgesinde münavebeli olarak çalışan, işçilerde ikramiyeleri tam olarak ödenmezse ocaklara inmeme kararı almışlardır.

● **8000 İŞÇİ SEMPATİ GREVİNDE:**

Gen - Oto'da işçilerin greve gitmesi üzerine, işveren lokavt kararı almıştır. Bunun üzerine Otomobil - İş'e bağlı işyerlerindeki 8000 işçi sempati grevine gitmiştir. Sempati grevinin ilk uygulamalarından biri olan bu hareket işçi sınıfı mücadelesinin önemli basamaklarından biridir.

Ancak Otomotiv sanayiinin içinde bulunduğu kriz ve Otomobil - İş Sendikasının niteliği gözönüne alınınca 8000 işçimizin bu eylemi Hâkim Sınıflar tarafından istismar edilmiş ve edilecektir.

● Kurt kiremit işçileri ek protokolla zam aldılar. DİSK üyesi Seramik - Iş'e bağlı işçiler, Toprak - İş Sendikasının imzaladığı toplu sözleşmenin bitmesine beş ay kala artan hayat pahalılığı karşısında yeni zam talebi ile direnmişler ve toplu sözleşmenin bitimine kadar ek bir protokolle zam almışlardır. Toplu sözleşmenin bitiminden sonra yeni sözleşmeyi kendi sendikaları Keramik - İş'in imzalayacağını söylemişlerdir.

● «Yarımca Seramik Fabrikası işçileri satıldı.» Türk-İş'e bağlı Çimse - İş'in almış olduğu grev kararını geciktirmesi üzerine direnerek sendikaya zorla grevi uygulatan işçiler bütün bu çabalarına rağmen saat ücretine 50 kuruşluk bir zamla, gülünç denebilecek bir toplu sözleşme ile satılmışlardır. Bu olay özünde çok önemli nitelikler taşıyor. Çünkü ilk defa işçiler gangster sendikacıların kararlarına tevekkül göstermemişler, onları harekete zorlamışlardır. Bu olayın olumlu yönüdür. Fakat işçiler sarı sendikacıların yönetimine karşı bir örgütlenmeye gidemedikleri için bu doğru davranışlarının sonunu getirememişler sözleşme işçilerin iradesinin dışında «sarı sendikacılar» tarafından imzalanmıştır.

● **DOĞAN LÂSTİK FABRİKASINDA GREV:**

DİSK üyesi Lâstik İş'e bağlı İşçiler toplu sözleşmede istedikleri hakları alamayınca greve gitmişlerdir. İşçiler haklarını alıncaya kadar bir bütün halinde grevi sürdüreceklerini söylemişlerdir.

● **SİNOP RADAR İŞÇİLERİ HAKLARINI ALDILAR:**

Amerikan Hava Kuvvetlerine bağlı Sinop Radar Üssünde çalışan işçiler Amerikalı işveren TUMPANE şirketi ile anlaşamayınca grev hazırlıklarına başlamışlardır. Çeşitli çevreler gerek sendika Başkanı Selahattin Dağ'a gerekse İşçi ve İşçi temsilcilerine çeşitli şekillerde baskı metodlarına başvurmuşlardır. Hiç bir baskıdan yılmayan işçiler Amerikalı patronu istedikleri hakları vermeğe mecbur kılmışlardır. Harb - İş Kolunda çalışan ve Türk - İş'e bağlı Harp - İş'in üyesi bulunan işçiler arasında da imzalanan toplu sözleşme yankı uyandırmıştır. Bundan böyle Harp-İş kolundaki bütün işçiler İşverenlere ve sarı sendikalara karşı geniş çapta mücadeleye gireceklerini belirtmişlerdir.

● **SALOMON VE MIGIRDIÇ SELLEFYAN'IN OYUNU:**

Kâğıthane'deki Kristal - Cam fabrikası inşaatı kaçak olarak yaptırılmıştır. İşletmeye açıldıktan altı ay sonra Çalışma Bakanlığına bildirildiği işçiler tarafından söylenen fabrikada direniş sona erdirilmiştir. Türk-İş'e bağlı Kristal - İş, fabrikada çalışan işçileri Mıgırdıç Şellefyan ve Salomon tarafından, hiç bir hak almadan senelerden beri sömürülmelerine yardımcı olmuştur. Uyanan işçiler haklarını korumak için mücadeleye girmişler ve DİSK üyesi Hür Cam İş'e üye olmuşlardır. Bu kez Salomon fabrikayı revizyona sokacağım diyerek işçileri hiç bir hak vermeden işten çıkarmaya yeltenmiştir. Zaten ortada iş kanunu da yok işçi hakkını arayamaz diye düşünür. İşçilerin birlik ve dayanışma içinde verdikleri mücadele sonucu Salomon işçilerin bütün haklarını vermek zorunda kalır.

● **Y.S.E. İŞÇİLERİ DİRENECEK:**

Siirt Y.S.E. Müdürlüğünde çalışan 200 işçi 3 aydır maaşlarını alamamaktadırlar. Toplu sözleşme ile sağlanan hakların verilmediği iş yerinde işçiler haklarını hemen alamadıkları takdirde direnişe geçeceklerdir.

● **T.Ö.S. SUNAY'A BAŞVURDU:**

Sunaya çekilen telgrafta keyfi işlemlerle öğretmen kıyımına son verilmesi istenmiş kıyıma uğrayan öğretmenlerin yolluk ödenmeden sürgün edildikleri bildirilmiş ilgilileri uyarması istenmiştir.

Sosyalizm Nedir?

(Baştarafı 6'da)

Tarih», «Çağdaş Siyaset», «Modern Tarih» çerçevesi, bilim disiplini oldu. Engels, problemi daha çok sosyal POLİTİKA açısından ele alarak dedi ki:

«Modern Sosyalizmin temeli, her şeyden önce göze çarpan iki şeyin ürünüdür: Bir yandan sınıf zıtlıklarının ürünüdür. (Modern Toplumda bir zıtlıklar mülklülerle mülksüzler, ücretli işçilerle burjuvalar arasında vardır), öte yandan, modern Sosyalizm üretimde egemen olan anarşinin ürünüdür.» (F.E.: Anti - Dühring, Önsöz)

Bir ülkede, kestirmece:

1 — Üretim anarşisi var mı?
2 — İşçi - Patron zıtlığı var mı?
3 — Mülklü - Mülksüz zıtlığı var mı?

Varsa, Sosyalizm kaçınılmaz problemdir. 'Problemi' diyalektikçe tersine çevirelim: Bir ülkede her ağız bir SOSYALİZM mi konuşuyor? Orada (Üretim anarşisi - Sınıf zıtlığı - Mülk zıtlığı) var demektir. Bu anarşi ve zıtlıkları Sosyalistler icat etmezler. Sosyalistleri icat eden o anarşi ve zıtlıklardır.

Sosyalistleri yeryüzünden kaldırmak mı istiyoruz? Üretim Anarşisi ile Sınıf ve Mülk zıtlıklarını dünyada yok edelim. O zaman da, kendimizle birlikte, bütün Dünya SOSYALİST olmuş olur.

SOSYALİZM'in ÖZÜ de, kısaca budur.